HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS
Asianumero 1/11.01.00/2021
Päätöspäivä 29.4.2021 § 10, Liite 5
Tiedoksiantopäivä 6.5.2021

FEELIA OY, ELÄINPERÄISIÄ JA KASVIPERÄISIÄ RAAKA-AINEITA KÄYTTÄVÄN JA NIISTÄ RUOKAEINEKSIÄ JA VALMISRUOKAA VALMISTAVAN TUOTANTOLAITOKSEN YMPÄRISTÖLUPA JA TOIMINNAN ALOITTAMISLUPA, PYHÄNTÄ

Luvan hakija
Feelia Oy
Pölkkytie 2
92930 PYHÄNTÄ

Laitos
Eläinperäisiä ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävä elintarviketuotantolaitos
Pölkkytie 2
92930 PYHÄNTÄ

Y-tunnus: 2113001-5 ja Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): 7109841 (N) ja 464791 (E)

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS 2
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE 2
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA 3
SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE 3
YLEISKUVAUS TOIMINNASTA 4
TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS 4
Toiminta-alueen rakenteet 4
Jätevesien johtaminen ja hallinta 4
Hulevesien ja jäähdytysvesien johtaminen ja hallinta 5
Toiminta-aika 6
Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä 6
Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot 6
Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö 6
Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta 8
Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä 8
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta 8
Jätteet, jätehuolto ja haittaeläinten torjunta 10
YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN 11
Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön 11
Päästöt ilmaan 11
Melupäästöt ja tärinät 11
Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi 11
TARKKAILU 12
HAKEMUKSEN KÄSITTELY 12
Vireilletulo ja tiedottaminen 12
Lausunnot 13
Muistutukset ja mielipiteet 18
Hakijan kuuleminen ja hakijan antamat vastineet 18
TOIMINNAN ALOITTAMISTA KOSKEVA PYYNTÖ 22
ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET 22
Yleiset määräykset 22
Päästöt viemäriin 22
Päästöt hulevesiviemäriin 23

Hajupäästöt 24
Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely 24
Varastointi 24
Melu 24
Jätteet ja jätehuolto 24
Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT 25
Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma 25
Raportointi 26
Poikkeukselliset tilanteet 26
Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen 26
Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen 27
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VAKUUS 27
PERUSTELUT 27
YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN 29
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET 29
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO 30
PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN 30
PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU 30
MUUTOKSENHAKU 30

HAKEMUS

Feelia Oy hakee ympäristölupaa eläinperäisiä ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävälle ja niistä ruokaeineksiä ja valmisruokaa valmistavalle ja laajennettavalle tuotantolaitokselle Pyhännällä. Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseksi vakuutta vastaan ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) liitteen 4 kohdan 4. mukaan seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle, ovat YSL:n 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja*:*

b) lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa;

c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos;

e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo;

k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina;

YSL:n 28 §:n mukaan liitteessä 4 tarkoitettuun toimintaan on kuitenkin oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle. Lisäksi liitteessä 4 tarkoitettuun, mutta niitä vähäisempään toimintaan, on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA
Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 3 momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain 28 §:ssä tarkoitetun pohjavesialueelle sijoittuvan toiminnan lupa-asian, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta. Pyhännän kunnan toimivaltainen ympäristönsuojelun lupaviranomainen on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE
Kohde sijaitsee Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien nro 88 länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 214 osoitteessa Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamalle Kasvunpaikka-kiinteistölle (kiinteistötunnus 630-402-34-12). Alueella on kaavamerkintä TY *"Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia."* Lähimmät teollisuuskiinteistöt sijaitsevat samalla kiinteistöllä olevan Latvaenergia Oy:n ohella noin 400 metrin päässä kohteesta itään päin ja lähimmät asutut kiinteistöt noin yhden kilometrin päässä kohteesta itä-kaakkoon.

Kiinteistöllä on olemassa keväällä 2018 valmistunut valmisruokaa valmistava Feelia Oy:n elintarviketuotantolaitos ja laitokseen on nyt tekeillä vuonna 2021 valmistuva laajennus. Tuotantolaitoksella ei ole aiempaa ympäristölupaa eikä ilmoituspäätöstä. Kiinteistöllä on Feelia Oy:lle höyryä tuottava Latvaenergia Oy:n omistama ja ylläpitämä (*ympäristölupa 16.4.2020 § 14/Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta*) nestekaasua polttoaineena käyttävä teholtaan 3 MW:n höyrykattila ja teholtaan 1,4 MW:n vara- ja huippukuorman höyrykattila ja kattiloiden muodostama yhteisteho on 4,4 MW.

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi 1-luokan pohjavesialueeksi. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. Pyhännän kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) ja korttelia 214 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:
<u>Tärkeä pohjavesialue (pv-1):</u>
-Korttelialueet kuuluvat Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 8 §). Ennen rakennusluvan myöntämistä rakennusvalvontaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto (VL 3 luvun 2 §).
-Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja –varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Ne on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä.
-Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211-216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.
-Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.
-Ympäristölupaa käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Lähimmistä Natura-alueista hyvin pitkälle soistunut Kivijärven lintuvesi sijaitsee 3,8 km alueelta

luoteeseen ja se on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi. Alueelta 4,5 km kaakkoon sijaitseva Kansanneva-Kurkineva-Muurainsuo on kuvattu komeaksi suokokonaisuudeksi, jossa aapasuon lisäksi on kehittyvä keidassuo. Alueelta 5,5 km pohjoiseen sijaitseva Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonneva edustaa Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeen karuja soita ja on seutukaavassa merkinnällä luonnonsuojelualue (SL). Lähin vesistö Pyhännänjärvi on lähimmillään yhden kilometrin etäisyydellä itä-kaakkoon päin.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA
Feelia Oy on osa Fodelia-konsernia ja tekee valmisruokaa autoklaavikypsennyksellä. Tuotantoa on arkipäivisin kahdessa vuorossa. Päätuotteita ovat keitot, kiusaukset, pastaruoat ja perunamuusi ja pääraaka-aineina ovat peruna, juurekset, liha, kala ja pasta. Perunat ja juurekset hankitaan lähialueiden kunnista ja pakastejuureksia, lihaa ja lihajalosteita kotimaisilta jalostajilta. Nykyinen laitos, noin 2 700 m2, on valmistunut vuonna 2018 ja laajennuksen, 5 100 m2, arvioidaan valmistuvan vuonna 2021. Tuotantolaitoksen käyttämä lämpöenergia tuotetaan samalla kiinteistöllä sijaitsevalla Latvaenergia Oy:n omistamalla biokaasua polttoaineenaan käyttävällä teollisuushöyryn tuotantolaitoksella. Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään, laatikoidaan, ajetaan metallinilmaisimen läpi ja viedään kylmävarastoon.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS
Toiminta-alueen rakenteet
Laitoksen alueella on runsaasti asfaltoitua piha-aluetta ja laaja parkkialue. Tontti on kokonaan aidattu ja aidassa on kolme avauskoodein toimivaa porttia. Tontti rajoittuu Tukkitien ja Pölkkytien risteykseen Leiviskänkankaan teollisuusalueella. Rakennusten runko koostuu metallipalkeista ja katto liimapuupalkeista. Sisäseinät ja -katto on rakennettu polyuretaanielementeistä. Lattiat ovat betonia, joka on päällystetty epoksipinnoitteella. Tuotanto- ja toimistotilojen lisäksi laitoksella on korjaamotila.

Jätevesien johtaminen ja hallinta
Kiinteistö on liitetty Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiverkostoon. Luvanhakijalla on Pyhännän kunnan kanssa tuotantotilojen laajennukseen liittyen 29.3.2021 päivitetty liittymissopimus kiinteistön liittymisestä yleiseen viemäriin. Pyhännän kunnalla on jäteveden johtamissopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta sopimuksessa ei ole numeerisia laatu- eikä määräraja-arvoja puhdistamolle johdettavalle jätevedelle. Feelia Oy:n kiinteistöllä syntyvät talous-, saniteetti- ja teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamalle ja ylläpitämälle selkeytysaltaalle ja siitä edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n omistamaa siirtoviemäriä pitkin Rantsilassa sijaitsevalle Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Puhdistamolla on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 26.5.2010 antama ympäristölupa nro 34/10/1. Perunan keitinvettä ei ole johdettu viemäriin 10.3.2021 lähtien sen suuren orgaanisen aineen pitoisuuden vuoksi. Laitoksen korjaamohallin jätevedet johdetaan jätevesiviemäriin oman öljynerotuskaivon kautta ja Feelia Oy:n jätevesiliittymän kautta viemäriin johdetaan myös Latvaenergia Oy:n teollisuushöyryn lauhtumisessa muodostuvaa lauhdevettä enintään 2 700 m3 vuodessa.

Luvanhakijalla ei ole teollisuusjätevesisopimusta jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta huhtikuussa 2021 neuvottelut teollisuusjätevesisopimuksen laatimiseksi on aloitettu. Jätevesiverkostoon johdettavan jäteveden määrä on ollut 7 100 m3 vuonna 2019, 7 800 m3 (arvio) vuonna 2020, 8 600 m3 (arvio) vuonna 2021 ja 9 500 m3 (arvio) vuonna 2022.

<u>Jäteveden esikäsittely</u> Tuotannon jätevesi johdetaan kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen kautta jätevesiviemäriin. Rasvanerottimen jälkeen on lisäksi asennettu näytteenottokaivo, jäteveden tarkkailukaivo ja toinen tarkkailukaivo kauemmas alueelta. Erotinkaivojen toiminta perustuu sakan eli kiintoaineen esierotukseen ja sen jälkeiseen hälyttimellä varustettuun rasvanerotukseen. 5 m3:n esierotuskaivo varmistaa rasvanerotuskaivon täysimääräisen toiminnan hieman normaalia

suuremman lietemäärän vuoksi. Erotuskaivojen pohjat ovat noin 2 metrin syvyydellä maanpinnasta ja tuloyhde noin 90 cm maanpinnasta. Maanpinta on tasolla +132.100 (N2000) ja pohjaveden pinta tasolla +130.000 (N2000). Rasvanerottimen mitoittava päivittäinen vedenkulutus on 34 m3 ja suunnitelmanmukainen maksimimitoitusvirtaama 7 l/s. Rasvanerottimen kokonaistilavuus on 4 180 litraa, rasvan varastotilavuus 400 litraa (150 mm) ja lietetilavuus 1 000 litraa. Hakemuksen mukaan kiinteistölle jo ensimmäisen rakentamisvaiheen aikana vuonna 2018 valittu kaivotyyppi ja -koko on riittävä ja mahdollistaa nyt meneillään olevan tuotannon laajennuksen.

Vastineissaan hakemuksesta annettuihin lausuntoihin luvanhakija toteaa, että rasvan ja sakanerotuskaivojen toiminnassa on nykyisin ongelmaa, koska kiintoaine ei erotu sakanerotuksessa normaaliin tapaan. Ongelma liittyy jäteveteen liuenneeseen tärkkelykseen, joka liukenee kuumaan veteen ja veden jäähtyessä se ei palaudukaan alkuperäiseen olomuotoon. Näin ollen jätevedessä oleva tärkkelys nostaa orgaanisen aineen (BOD7) ja kiintoaineen määriä viemäriin johdettavassa jätevedessä. Viemäriin johdettavaa jätevettä on tutkittu vasta vuoden 2020 loppupuolelta lähtien satunnaisesti mitaten pääasiassa biologista hapenkulutusta (BOD7ATU), rasvapitoisuutta, pH-lukua ja kiintoainetta. Rasvanerotinkaivossa on rasvakerrosta mittaavat anturit ja niiden antaman automaattisen hälytyksen sekä muun tarkkailun perusteella kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivot tyhjennetään samanaikaisesti. Tammikuussa 2021 kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen tyhjennysväli on tihennetty tapahtumaan kerran viikossa aiemman 1 krt/kk sijaan.

Perunan keitinvesi Tuotannossa syntyvä perunan keitinvesi on toimitettu 10.3.2021 lähtien Iisalmen Vesilaitoksen Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolle Iisalmeen (ympäristölupa Itä-Suomen ympäristölupavirasto 9.3.2009 nro 36/09/2). Keitinveden mukana voi olla myös muita nestepitoisia jätteitä, kuten esimerkiksi kerman ja sosekeittojen tähteitä. Perunan keitinvedessä on runsaasti tärkkelystä ja sen poistamiseen vedestä ei luvanhakijalla ole vielä esikäsittelyratkaisua eikä sitä sen vuoksi johdeta jätevesiviemäriin. Luvanhakija on päätynyt siihen, että perunamuusin valmistuksesta sivutuotteena syntyvä tärkkelyspitoinen neste otetaan talteen suoraan keitinkattilasta 1 000 litran IBC-kontteihin. Keitinvedellä täytettyjä kontteja varastoidaan lastauslaiturin viereen rakennetussa varastossa ja konttien tyhjennys tapahtuu imemällä jätevesi kuljetusauton säiliöön. Perunan keitinvettä viedään Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolle viikoittain ja määrä on ollut 4,5-7,5 m3/viikko. Kuljetukset suorittaa yhtiö, joka on rekisteröitynyt jätehuoltorekisteriin (UUDELY/10276/2017, 26.10.2017). Hakemuksen mukaan tyhjät kontit pestään ja desinfioidaan ennen niiden viemistä tuotantotiloihin.

Hulevesien ja jäähdytysvesien johtaminen ja hallinta

Hulevesi Asfaltoidun alueen hulevedet johdetaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiverkostoon öljynerotus- ja hiekanerotuskaivon kautta edelleen sadevesiviemäriä pitkin länteen pohjavesialueen rajalle saakka tasossa +128.32. Pohjavesialueen rajalta hulevedet kulkevat noin 150 metriä ruopatussa ojassa laskuojalle saakka pohjavesialueen ulkopuolelle.

Jäähdytysvesi Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään Pyhännän Vesi Oy:n verkostovedellä, jonka määrä mitataan ja joka johdetaan jäähdytyksen jälkeen erillisellä putkistolla hulevesiverkostoon ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Hulevesiverkostoon johdetun jäähdytysveden määrä on 70 000 m3 vuonna 2019, 72 000 m3 (arvio) vuonna 2020, 50 000 m3 (arvio) vuonna 2021 ja 17 000 m3 (arvio) vuonna 2022.

Jäähdytysvedelle on suunniteltu uutta talteenotto- ja kierrätysjärjestelmää, missä noin 80 % voitaisiin kierrättää uudelleen käytettäväksi lämmönvaihtimella tapahtuvan jäähdytyksen jälkeen. Jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmän käyttöönoton ajankohdan takarajaksi on ilmoitettu 15.7.2021. Tämän myötä hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä pienenisi jo vuonna 2021 arviolta 50 000 m3:iin ja vuonna 2022 arviolta 17 000 m3:iin. Hakemuksen mukaan

jäähdytysvesi ei sisällä orgaanisia aineita. Uudessa jäähdytysveden kierrätysjärjestelmässä vesi lähtökohtaisesti pysyy puhtaana ja järjestelmä ottaa tarvittavan lisäveden Pyhännän Vesi Oy:n verkostosta. Kaikki tuotteet kypsytetään autoklaavissa niiden lopullisissa pakkauksissa ja suoraa kontaktia tuotteen ja ympäröivän kypsytys- ja jäähdytysveden kanssa ei ole. Teoriassa veden kiintoainepitoisuus voi nousta vain pakkauksen rikkoutuessa autoklaavauksen tai jäähdytyksen aikana ja tätä varten kierrätysjärjestelmässä on itsessään kaksi kiintoaineen suodatinyksikköä.

Hakemuksen mukaan jäähdytysveden väliaikaisen laadun heikkenemisen varalta hulevesiputkiston yhteyteen on tarkoitus asentaa uusi sakanerotuskaivo 15.6.2021 mennessä. Hakemuksen mukaan jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän liittämistä häiriötilanteissa jätevesiviemäriin hulevesiverkoston asemesta ei ole tarvetta. Hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden laatua ei ole selvitetty.

Toiminta-aika
Toimintaa on arkipäivisin kahdessa vuorossa klo 06-22 ja tuotantotilojen siivousta klo 22-05 välisenä aikana. Satunnaisesti tuotantoa voi olla myös lauantaisin.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä
Hakijalla ei ole käytössään dokumentoitua ympäristöasioiden hallintajärjestelmää.

Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot
Tuotteet ovat pääasiassa kotimaisista raaka-aineista tehtyä ruokaa kouluihin, päiväkoteihin, hoivaan, liikenneasemille, lounasravintoloille ja koteihin. Suurimmat tuoteryhmät ovat keitot, perunasose ja sen johdannaiset, kiusaukset, pastat, kastikkeet ja puurot. Laitoksella valmistetaan yhteensä yli 200 erilaista tuotetta. Valmistusmäärä oli vuonna 2020 arviolta 4 300 tn. Vuoden 2021 valmistusmääräarvio on 5 450 tn ja vuoden 2022 arvio 6 350 tn. Meneillään olevan laajennuksen jälkeen maksimituotantomäärä on mahdollista nostaa yli 7 000 tonniin/vuosi.

Tuotantolinjoja on tällä hetkellä neljä ja laajennuksen jälkeen viisi, jotka ovat:
-ns. satsaamot →sekoituserien valmistus
-pakkauslinjat → sekoituserät pakataan vakuumipakkauksiin ja kypsytysvaunuihin
-kypsytyslaitteistot eli autoklaavit → tuotteet kypsytetään haluttuun lämpötilaan

Tehtaalla on erilaisia laitteistoja mm. perunamuusia, keittoja ja kastikkeita varten, kuten keittotankit, kuutiokone, homogenisaattori, sekoittajia, annostuslaitteita ja pumppuja. Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään ensin vedellä ja lopuksi kylmällä ilmalla erillisessä jäähdyttämössä. Lopuksi tuotteet laatikoidaan, ajetaan metallinilmaisimen läpi ja viedään kylmävarastoon.

Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö
Raaka-aineena laitoksella käytetään suurimpina määrinä perunaa, juureksia, lihaa ja lihajalosteita, maitopohjaisia ja kasvispohjaisia rasvoja, mausteita, suolaa, riisiä, jauhoja, suurimoita ja pastaa, tomaattimurskaa- ja pyrettä sekä sokerituotteita ja kasvisproteiineja. Laitoksella on käytössään LEAN-järjestelmä raaka-ainevaraston ja valmiin tavaran varaston tasojen optimoimiseksi.

Toiminnassa käytetään polttoaineita, kemikaaleja ja pesuaineita seuraavasti, tiedot vuodelta 2021:

Kemikaali tai valmiste	**Vaaralausekkeet**	**Keskim. käyttö, kg/vuosi**
Huollon öljyt	H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.	161

Muut voiteluaineet	H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli; H224 Erittäin helposti syttyvä neste ja höyry; H225 Helposti syttyvä neste ja höyry; H229 Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa; H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin; H315 Ärsyttää ihoa; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta; H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua; EUH208 Voi aiheuttaa allergisen reaktion	29
Liimat	H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli; H229 Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa; H315 Ärsyttää ihoa; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä; H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia	2
Maalit	H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli; H229 Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta; EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua	1,5
Kaasut	H220 Erittäin helposti syttyvä kaasu; H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli; H229 Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa; H230 Voi reagoida räjähtäen jopa ilmattomassa tilassa; H270 Aiheuttaa tulipalon vaaran tai edistää tulipaloa; hapettava; H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa;	432
Pesuaineet, hapan	H290 Voi syövyttää metalleja; H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä	202
Pesuaineet, emäksinen	H290 Voi syövyttää metalleja H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia; H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia	2759
Desinfiointi-aineet	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä	1000
Desinfiointi-aine (vetyperoksidi, etikkahappo, peretikka-happo)	H272 Voi edistää tulipaloa; hapettava; Voi edistää tulipaloa; hapettava; H302 Haitallista nieltynä; H332 Haitallista hengitettynä; H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä; H332 Haitallista hengitettynä; H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä; H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia	Käyttö loppuu, vaihde-taan toiseen
Muut	H290 Voi syövyttää metalleja; H301 Myrkyllistä nieltynä; H310 Tappavaa joutuessaan iholle; H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa; H315 Ärsyttää ihoa; H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä; H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä; H331 Myrkyllistä hengitettynä; H332 Haitallista hengitettynä; H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä; H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa; H360FD Saattaa heikentää hedelmällisyyttä. Saattaa vaurioittaa sikiötä	0,33

Huollon kemikaalit, kaasut sekä voiteluaineet ja -öljyt varastoidaan laitoksen huoltotilassa omissa kaapeissaan. Pesuaineet ja muut kemikaalit varastoidaan alkuperäispakkauksissaan laitoksen pesuainevarastossa omissa kaapeissaan. Pesuainevaraston kulkuaukoilla on kynnykset ja varaston jätevesiviemäriin johtava lattiakaivo on suljettavissa. Laitoksella ei ole käytetty polttoöljyä vuodesta 2021 lähtien, koska lämpö ja höyry laitoksen tarpeisiin ostetaan Latvaenergia Oy:ltä sen nestekaasua

polttoaineena käyttävältä energiantuotantolaitokselta. Polttoöljyä on käytetty höyryn ja lämmön tuotannon lisä- ja varavoimalähteenä vuonna 2019 yhteensä 49 tonnia (7 kk) ja vuonna 2020 (9 kk) yhteensä 63 tonnia. Vuonna 2021 energiantuotannon nestekaasumääräarvio on 300 tonnia ja 350 tonnia vuonna 2022. Nestekaasu varastoidaan maapeitteisessä säiliössä. Tuotteiden kylmävaraston jäähdytys toteutetaan tseotrooppista HFO-kylmäainetta R449A käyttävillä useilla kylmäkompressoreilla ja putkistoissa ja säiliöissä on yhteensä 129 kg kylmäainetta.

Tuotannon käyttämä vesi ostetaan Pyhännän Vesi Oy:ltä ja vedenkulutus ja arviot tuleville vuosille autoklaavien jäähdytysvesi mukaan luettuina ovat seuraavat:

Veden kulutus, m3	**2019**	**2020 (arvio)**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**
tuotannon vesi ja saniteettivesi	7 900	8 700	9 600	10 500
autoklaavien jäähdytysvesi	70 000	72 000	50 000	17 000
veden kulutus yhteensä, m3	**77 900**	**80 700**	**59 600**	**27 500**

Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta
Laitos ostaa tarvitsemansa sähkön sähköyhtiöiltä ja laitoksen konekanta on suhteellisen uutta. Koneista ei ole olemassa energiatehokkuustodistuksia, mutta uudehkon konekannan energiatehokkuuden oletetaan vastaavan nykyaikaista tehokkuusvaatimusta.

Sähkönkulutus	**2019**	**2020 (arvio)**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**
MWh (TJ)	700 (2,25)	960 (3,45)	1 056 (3,80)	1 160 (4,17)

Lämmityshöyry tuotetaan nestekaasulla Latvaenergia Oy:n energiantuotantolaitoksella.

Höyryn ja lämmön kulutus	**2019**	**2020 (arvio)**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**
MWh (TJ)	2 822 (10,15)	3 080 (11,08)	3 850 (13,8)	4 500 (16,2)

Hakemuksen mukaan nestekaasun polton hyötysuhde on korkea, joten hyötyyn saatava energiamääräkin on mahdollisimman suuri. Nestekaasun käytön valintaan on vaikuttanut hyvän hyötysuhteen lisäksi myös, että nestekaasu palaa puhtaasti ja että sen energiatiheys on suuri, jolloin kuljetuskertoja on harvoin ja sitä kautta pienennetään kuljetusten päästöjä. Nestekaasun käyttö ei myöskään tuota palamisjätettä. Nestekaasun valintaa polttoaineeksi puoltaa myös se, että se on kompakti, vähän maa-alaa vaativa lämmöntuotantojärjestelmä ja että laitosta voidaan ohjata miehittämättömänä. Laitoksella on käytössä ilmastoinnin lämmön talteenottojärjestelmä.

Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä
Liikenne laitoskiinteistölle tapahtuu valtatieltä nro 88 reitin Periojantie-Leiviskäntie-Tukkitie kautta kolmesta erillisestä lukitusta portista. Henkilöautoliikennettä on arkisin klo 05.00-22.30 keskimäärin 50 käyntiä/vrk. Muu liikenne on raaka-aineiden ja tuotteiden siirtoon liittyvää trukki- ja rekkaliikennettä arkipäivisin klo 04.00-23.00 noin 7 käyntiä/vrk. Trukkiliikenne keskittyy tontin sisäpuolelle.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta
Luvanhakija on esittänyt arvioita BAT:n ja BEP:n soveltamisesta seuraavasti:

Jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen Laitoksessa on käytössä jätteiden lajittelu (puu, metalli, pahvi, paperi, poltettava jäte, jätevedestä eroteltava liete ja ongelmajäte) ja jätteet toimitetaan asianmukaiseen jälkikäsittelyyn.

Laitokseen tuleva liharaaka-aine toimitetaan Transbox-laatikoissa aaltopahvien sijaan. Transbox-

laatikoiden ympäristövaikutuksista tehty tutkimus (Transbox Oy:n laatikkojärjestelmien ympäristövaikutukset) vahvistaa niiden asemaa ympäristöystävällisenä ja kierrätettävänä kuljetusjärjestelmänä. Transbox-laatikossa lähetetään myös kaikki Feelian verkkokaupassa myytävät tuotteet.

Suuri osa peruna- ja juuresraaka-aineista tulee lähialueilta Pohjois-Pohjanmaalta ja Savosta. Kyseiset raaka-aineet käsitellään (pilkotaan, viipaloidaan, suikaloidaan, kuutioidaan) suurimmalta osilta tiloilla valmiiksi Feelia Oy:lle sopivaan muotoon. Näin laitokselle ei tule näistä raaka-aineista hävikkiä. Perunaa toimitetaan laitokselle n. 1,2 milj. kg vuodessa. Keskittämällä juuresten hankinta lähiseudulle raaka-aineiden hiilijalanjälki on saatu alennettua.

Laitoksella ei säilytetä eikä käytetä natriumnitriittiä ja tuotannossa käytetyt kemikaalit (esim. pesuaineet, rasvat, voiteluaineet) ovat hyväksyttyjä elintarviketeollisuuden käyttöön.

<u>Höyrykattila / teollisuushöyryn tuottaminen</u> Laitoksen yhteyteen rakennettiin uusi biokaasulla toimiva höyrykattila, joka tuottaa teollisuushöyryä laitoksen tarpeisiin. Uusi 3,0 MW:n höyrylaitos otettiin käyttöön syksyllä 2020 ja vanha 1,4 MW:n höyrykattilalla toimii varakattilana. Uuden nestekaasusäiliön myötä on voitu vähentää liikennöintimäärää nestekaasun kuljetuksissa noin 80 %, koska vanhan 10 m3 nestekaasusäiliön täyttökertoja oli noin 52 kertaa vuoden aikana ja uuden säiliön myötä ja arvioidun kasvavan energiankulutuksen myötä täyttökertoja tulee olemaan 9-13 kertaa vuodessa. Täyttökertojen väheneminen pienentää myös täytön aikaisia riskejä. Höyryntuotantolaitos käyttää polttoaineenaan BioLPG -nestekaasua, joka on peräisin biologisesta lähteestä, joten se ei ole fossiiliperäinen polttoaine. BioLPG syntyy sivutuotteena biodieselin (HVO) valmistusprosessissa, jossa käytetään vain kestävien raaka-aineiden, kuten kasviöljyjen ja eläinrasvojen jäännöstuotteita. Nestekaasun palamisessa muodostuu vain vettä ja hiilidioksidia. Nestekaasun päästökerroin on 63,1 t CO2/TJ (=233 kg/MWh) ja Feelia Oy:n höyrylaitoksen vuosipäästö (CO_2 BIO) ilmaan v. 2020 tuotannon mukaan on n. 1120 t/a.

<u>Hajuhaitat laitoksen toiminnassa</u> Laitoksen toiminnasta ei vapaudu juurikaan hajuhaittoja ympäristöön. Esimerkiksi tuotteiden lopullisessa kypsennyksessä hajuhaittoja ei muodostu. Kaikkien tuotteiden lopullinen kypsennys tapahtuu autoklaaveissa, mihin tuotteet siirretään kypsytysvaunuissa ja tiivisti pakattuna lopulliseen myyntipakkaukseen. Pakkaus poistetaan vasta ruuan valmistuksen yhteydessä asiakkaiden ruuanvalmistuspisteissä. Autoklaavi on suljettu systeemi, missä kypsennys tapahtuu kuumalla vedellä ja jäähdytys kylmällä vedellä. Tuotteita ei myöskään savusteta. Laitoksen energiantuotanto (höyrylaitos) ei toiminnallaan muodosta hajupäästöjä.

<u>Veden säästö tuotteiden jäähdytyksessä</u> Feelia Oy on päättänyt investoida autoklaavijäähdytyksessä tarvittavan veden kierrätys ja suodatusjärjestelmään, missä n. 80 % jäähdytysvedestä voitaisiin kierrättää uudelleen. Näin myös hulevesijärjestelmään johdettavan veden määrä vähenisi merkittävästi. Jäähdytysvettä tarvitaan nykyisin vuodessa n. 72000 m³ (v. 2020. Järjestelmän arvioidaan oleva valmiina viimeistään v. 2021 kesäkuun loppuun mennessä ja lopullinen toimitusaikataulu varmistuu helmikuussa 2021. Jäähdytysveden määrä putoaisi näin ollen vuonna 2021 jo tasolle 50 000 m³ ja vuonna 2022 tasolle 17 000 m³. Jäähdytysveden määrä on suoraan verrattavissa kaupungin vesijohtoverkostosta ostettavaan talousveteen ja myös vesijohtoverkostosta ostettava veden määrä pienenee samassa suhteessa. Järjestelmän kustannusarvio on 300 000-400 000 €.

<u>Ruokahävikin pienentäminen</u> Valmistus- ja autoklaavikypsennysmenetelmästä johtuen tuotteisiin saadaan pitkä säilyvyysaika. Perinteisellä kypsennysmenetelmillä (paisto, höyrykeitto) tuotteilla saavutetaan 14-30 vrk säilyvyys ja autoklaavikypsennyksessä säilyvyys taas on 2-6 kk tuotteista riippuen. Näin koko varasto- ja toimitusketjun ruokahävikki pystytään minimoimaan säilyvyyden

osalta. Feelia Oy:n keittokonsentraattien valmistusmenetelmästä on myönnetty patentti v. 2017. Valmistusmenetelmän ansiosta tuotteella on pitkä päiväys, vaikka tuotteissa ei käytetä lainkaan säilöntä- tai lisäaineita. Asiakas lisää nesteen itse, joten myös suhteellisesti materiaali-, kuljetus- ja varastointikustannukset saadaan alemmas keittokonsentraattien ja muiden konsentraattien osalta.

Jätteet, jätehuolto ja haittaeläinten torjunta
Jätteistä lajitellaan biojäte, polttokelpoinen jäte, lasi, metalli, puu ja vaarallinen jäte (ongelmajäte). Siirtolavajäteastioiden tyhjennys on viikoittain tai useammin. Erotuskaivojäte eli rasvakaivoliete toimitetaan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle, joka sekoittaa siihen imeytysturvetta ja kompostoi sitä aumassa yhden vuoden ajan kompostikentällään ja siirtää kompostoituneen materiaalin puhdistamoalueella sijaitsevan monimuotoisuuspellon materiaaliksi. Biojäte varastoidaan omissa astioissaan suljetussa jäähdytettävässä varastossa. Poltettava jäte varastoidaan tiiviissä jätepuristimessa ja IBC-kontit perunan keitinvettä varten varastoidaan tiivispohjaisessa, suljetussa varastossa. Laitoksella on haittaeläinten torjuntasuunnitelma ja desinfiointitoimija tekee 12 torjuntakäyntiä vuodessa hiirien, rottien ja hyönteisten varalta. Tarvittaessa tehdään torjuntatoimenpiteitä myös muiden tuholaisten osalta.

Toiminnassa syntyvät jätteet vuodelta 2020 ja ennuste vuodelle 2022 on esitetty seuraavassa:

Jätelaji	**Jätteen kuvaus**	**EWC-koodi**	**2020 tn**	**2022 tn**	**Vastaanottaja**
Jäteöljy	Synteettiset hydrauliöljyt ja mineraalipohjaiset klooraamattomat moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyt	13 01 11 13 02 05	0,130	0,180	Vestia Oy/ Pyhännän lajittelupiha
Biojäte	Eloperäinen jäte, tuotannon hävikkiä, myyntiin kelpaamaton tuote	02 02 03	104	80	Vestia Oy, Ylivieska
Pahvi ja paperi	Kierrätettävä jäte	15 01 01	26	32	Lassila&Tikanoja Oy, Iisalmi
Puujäte	Käsittelemätön puuaines, esim. kuormalavat	15 01 03	5	5	Latvaenergia Oy, Pyhäntä
Metallijäte	Mm. tynnyrit ja säilykepurkit	15 01 04	2,5	2,5	Utacon Oy, Utajärvi
Poltettava jäte	Muoviset pakkauskalvotähteet, muovisäkit, -pussit, -rasiat, käsipyyhepaperit, rikkoutuneet suojavaatteet	15 01 02 15 01 09	81,6	99	Vestia Oy, Ylivieska
Rasvakaivo-liete	Kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojäte, rasvaa, valkuaista, tärkkelystä	02 02 04	104	126	Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy, Siikalatva
Vaarallinen jäte	Paristot ja akut: lyijyakut, nikkelikadmiumakut, alkaliparistot	16 06 01 16 06 02 16 06 04	0,6	0,73	Vestia Oy/ Pyhännän lajittelupiha
Vaarallinen jäte	Jäteöljyt: Synteettiset hydrauliöljyt ja mineraalipohjaiset klooraamattomat moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyt	13 01 11 13 02 05	0,130		Vestia Oy/ Pyhännän lajittelupiha

YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Luvanhakijan arvion mukaan laitoksen toiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen, koska laitoksen läheisyydessä ei ole yleisiä kevyen liikenteen väyliä, liikuntapaikkoja tai läpikulkua niihin ja koska lähimpään vesistöön Pyhännänjärveen on matkaa yli kilometri ja lähimpään koulukeskukseen, vanhainkotiin ja terveyskeskukseen on matkaa yli 3 km. Laitoksesta ei myöskään vapaudu havaittavia päästöjä ilmaan eikä se aiheuta tärinää eikä melua. Laitoksen toiminnalla ei luvanhakijan arvion mukaan ole merkityksellisiä vaikutuksia myöskään luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin eikä rakennettuun ympäristöön.

Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön
Jäteveden laatua on analysoitu satunnaisesti lokakuusta 2020 lähtien ja viemäriin johdettavan veden pH on ollut alle 5 eli selkeästi hapan ja orgaanisen aineen suhteellista määrää kuvaava biologinen hapenkulutus (BOD7ATU) on enimmillään ollut yli 4 000 mg/l. Kiintoaineen pitoisuus on ollut enimmillään lähes 800 mg/l ja rasvapitoisuuden kahden mittauskerran pitoisuudet ovat olleet alle 0,5 mg/ ja 13 mg/l. Kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen tyhjennysväli on tihennetty tapahtumaan kerran viikossa tammikuussa 2021. Laitos on aloittanut jäteveden mahdolliset esikäsittelyselvitykset asiantuntijoiden kanssa maaliskuussa 2021.

Hakijan arvion mukaan jätevedet, hulevedet ja jäähdytysvedet johdetaan Leiviskänkankaan asemakaavamääräysten mukaan ja lähin vesistö Pyhännänjärvi sijaitse noin kilometrin päässä laitoksesta ja toiminta ei vaikuta haitallisesti vesistöihin tai niiden käyttöön. Laitoksen ulkoalueilla ei varastoida polttoaineita tai muita kemikaaleja eikä niitä pääse maaperään eikä pohjaveteen. Hakijan arvion mukaan laitoksen toiminta ei vaikuta haitallisesti pohjaveteen eikä maaperään.

Päästöt ilmaan
Biokaasulla tuotetusta lämpöenergiasta vapautuu päästöinä vain vettä ja hiilidioksidia. Feelia Oy ei savusteta eikä tuotannosta vapaudu savukaasuja eikä pienhiukkasia. Laitos ei hakemuksen mukaan tuota merkittäviä hajupäästöjä perinteisen valmisruokateollisuuden tapaan, koska tuotteiden kypsennysmenetelmä on ns. suljettu systeemi ja kypsyminen ja jäähtyminen tapahtuvat lopullisen pakkauksen sisällä. Pakokaasupäästöt ovat hakemuksen mukaan hyvin maltillisia. Henkilöautojen tuottama pakokaasu ajoittuu suurimmalta osin arkisin aamulla klo 05.45-06.00, iltapäivällä vuoronvaihdon aikaan klo 13.45-14.15 ja iltavuoron loputtua klo 22.00-22-15. Rahtiliikenne ajoittuu tasaisesti klo 04-23 väliselle ajalle. Rekkojen moottorit ovat sammutettuina kuormien purkamisen ja lastaamisen ajan. Liikenteen päästöistä ei ole tutkittua tietoa. Hakijan arvion mukaan ilmaan vapautuvilla päästöillä ei ole ilman laatuun ja ympäristön tilaan haitallista vaikutusta.

Melupäästöt ja tärinät
Hakemuksen mukaan liikenteestä tuleva melu ja tärinä ovat vähäisiä eikä liikenteen melusta ole olemassa mittaustuloksia. Laitoksen sisältä tuleva melu on vähäistä. Suurimmat melulähteet tuotannossa ovat metalliastioiden siirroista tuleva hetkellinen törmäysmeteli. Melua tulee myös hetkellisesti pakkauskoneiden vakuumikammioiden ilmauksesta. Laitoksen uretaaniseinät eristävät kuitenkin hyvin em. melua. Laitoksen toiminta ei aiheuta tärinää. Rekkaliikenteestä muodostuu jonkin verran tärinää, jota ei kuitenkaan ole katsottu tarpeelliseksi mitata, koska laitos sijaitsee teollisuusalueella.

Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi
Tunnistetut riskit
-lämpövoimalaitoksen toiminta, vastuu Latvaenergia Oy:llä
-höyryputkien toiminta
-sähkökatkosten merkitys

-tulipalot
-räjähdysvaara
-kemikaalien riskit
-työtapaturmat
ruokaturvallisuuden vaarantuminen

Kemikaalien hallinta Huollon kemikaalit säilytetään asianmukaisissa, niille varta vasten suunnitelluissa kaapeissa. Pesuaineita säilytetään pesuainevarastossa ja pesuaineastioilla on asianmukaiset valuma-altaat. Korjaamolla on öljynerotuskaivo.

Onnettomuuksien vaikutus ympäristöön Mahdollinen tulipalo voi vaikuttaa suoraan ympäristöön. Rakennuksen suunnitteluvaiheessa on otettu huomioon, että mm. rakennusmateriaalit täyttävät vaatimukset. Rakennuksen palaessa ja jälkisammutuksen aikana ilmaan vapautuu savukaasuja, joita ei voida juurikaan hallita palamisen aikana. Huolehditaan, että henkilöstö siirtyy kokoontumispaikalle eikä joudu alttiiksi savukaasuille.

On riski, että osa sammutusvedestä voi joutua viemäriin ja hulevesiverkostoon. Piha-alueille valuva vesi voidaan imeyttää ennen sen joutumista hulevesijärjestelmään tai maaperään. Sammutusveden joutuminen jätevesiviemäriin voidaan estää sammuttamalla Pölkkytien toisella puolella oleva jätevesipumppu. Väliaikaisesti jätevesi voidaan pumpata säiliöautoon ja kuljettaa käsittelyyn muualle. Laitos on varustettu automaattisella paloilmoitusjärjestelmällä, jota testataan säännöllisesti pelastuslaitoksen vaatimusten mukaan. Tilanne, että jätevesiä pääsisi maaperään on pieni. Putkirikon tai tukkeutumisen sattuessa jätevesipumppu sammutetaan ja väliaikaisesti jätevesi voidaan pumpata säiliöautoon ja kuljettaa se jälkikäsittelyyn. Mikäli jätevettä pääsee maaperään, saastunut maa-aines poistetaan ja kuljetetaan asianmukaisen käsittelylaitokseen.

Laitokselle on laadittu Pelastussuunnitelma, jonka liitteenä on Toimintaohjeet hätätilanteita varten ja lisäksi on toimintaohje Hätätilannevalmius.

TARKKAILU
Käyttötarkkailuna tehdään päivittäin mm. autoklaavien toiminnan seurantaa raportoimalla kypsytys- ja jäähdytysajat sekä lämpötilat, joiden avulla mitataan tuotteen kypsennysastetta ja säilyvyyttä. Vesimittarit luetaan kuukausittain ja sähkönkulutuksesta saadaan tarvittaessa raportti sähköyhtiöltä. Höyryntuotantolaitoksen toimintaa seurataan jatkuvasti ja siitä vastaa Latvaenergia Oy. Päästötarkkailusta saadaan tarvittaessa raportteja ulkopuoliselta taholta mm. veden kulutuksesta, jäteveden määrästä ja eri jätejakeiden määrästä. Kuukausittaiset käyttöveden ja jäteveden raportit saadaan vesilaitokselta.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo ja tiedottaminen
Hakemus on saapunut Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle 17.12.2020 ja sitä on täydennetty 1.2, 2.2., 8.2. ja 9.2.2021. Pyydettyinä lisäselvityksinä hakemusta on muutettu ja selvennetty 15.2.2021 metallijätteen vastaanottajatiedolla, 23.3.2021 tiedoilla perunankeitinveden kuljettamisesta muualle, 12.4.2021 kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojätteen laadunmittaus- ja toimitustiedolla, jäähdytysveden talteenottojärjestelmätiedoilla ja IBC-konttien käsittelytiedoilla sekä 16.4.2021 kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivotietojen ja niiden layout-piirustusten päivittämisellä. Hakemuksen vireillä- ja nähtävillä olosta on kuulutettu ja kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty yleisesti nähtävänä Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla 9.2.-18.3.2021. Naapurikiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty 11.2.2021 kirjallisesti tieto hakemuksen nähtävillä olosta.

Lausunnot pyydettiin Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pyhännän kunnalta, Pyhännän Vesi Oy:ltä ja Jokilaaksojen pelastuslaitokselta. Jokilaaksojen pelastuslaitos ei lausunut.

Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, 16.3.2021 saapunut lausunto:
”*Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt Feelia Oy:n toiminnan nykyiseen osoitteeseen elintarvikelain (23/2006, muutos 352/2011) 13 § mukaisesti 28.12.2018. Vuonna 2021 valmistuva toiminnan laajennus on elintarvikelaissa määritelty olennainen muutos toiminnassa, joten laajennus edellyttää terveydensuojeluviranomaiselta uuden hyväksynnän. Elintarvikelain mukaisen hyväksymisprosessin yhteydessä arvioidaan vielä erikseen elintarvikehygieniaan liittyvät vaatimukset.*

Elintarvikehuoneisto ja alkutuotantopaikka on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja varustettava, kunnossapidettävä, hoidettava sekä toiminta siellä järjestettävä siten, ettei elintarvikehuoneistossa tai alkutuotantopaikassa tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien taikka käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus vaarannu ja että elintarvikkeet, elintarvikehuoneistot ja alkutuotantopaikat myös muutoin täyttävät tämän lain mukaiset vaatimukset. Elintarvikehuoneistoa ja alkutuotantopaikkaa ei saa käyttää asumiseen tai muuhun tarkoitukseen niin, että siitä saattaa aiheutua terveysvaaraa. Elintarvikehuoneistossa ja alkutuotantopaikassa on oltava sen toimintaan nähden riittävät työtilat. (Elintarvikelaki 23/2006, muutos 352/2011, 10 §)

Viemärijärjestelmien on oltava tarkoituksenmukaisia. Ne on suunniteltava ja rakennettava siten, että niistä ei aiheudu saastumisriskiä. Jos viemärikourut ovat kokonaan tai osittain avoimia, niiden suunnittelulla on varmistettava, että jäte ei valu saastuneelta alueelta puhdasta aluetta kohti tai puhtaalle alueelle, varsinkaan sellaisten elintarvikkeiden käsittelyalueelle, jotka saattavat aiheuttaa huomattavan riskin lopulliselle kuluttajalle. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004)

Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on poistettava mahdollisimman pian tiloista, joissa on elintarvikkeita, jotta vältetään niiden kerääntyminen. Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on kerättävä suljettaviin astioihin, jollei elintarvikealan toimija pysty osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille, että muut käytössä olevat astiat tai poistojärjestelmät ovat soveliaita. Astioiden on oltava rakenteeltaan tarkoituksenmukaisia, ne on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden on oltava helposti puhdistettavia ja tarvittaessa desinfioitavia. Elintarvikejätteiden, syötäväksi kelpaamattomien sivutuotteiden ja muiden jätteiden säilyttämisestä ja hävittämisestä on huolehdittava asianmukaisesti. Jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava siten, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa suojata ne eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet on poistettava hygieenisellä ja ympäristöä säästävällä tavalla asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti, eivätkä ne saa saastuttaa suoraan tai epäsuorasti. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004)

Jätteiden säilyttäminen, kerääminen, kuljettaminen, käsittely ja hyödyntäminen sekä jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri siihen liittyvine puhdistus- ja muine laitteineen on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. (Terveydensuojelulaki 763/1994, 22 §)

Viemäri on sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu talousveden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista. Nestemäisten jätteiden kokoaminen tiiviiseen säiliöön tai imeyttäminen maahan on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu maaperän tai talousveden pilaantumisen vuoksi terveyshaittaa. Jätteiden keräysastiat tai -välineet ja jätehuone on sijoitettava ja hoidettava siten, ettei niistä aiheudu hajua tai muuta terveyshaittaa ja etteivät eläimet pääse niihin. Kiinteille

jätteille tarkoitettuihin astioihin tai muihin keräysvälineisiin ei saa koota nestemäisiä jätteitä. Astioiden ja keräysvälineiden kunnosta ja puhdistuksesta on huolehdittava asianmukaisesti. (Terveydensuojeluasetus 1280/1994, 11 §, 12 §)

Feelia Oy:n toiminta on laajentunut viime vuosina huomattavasti ja toiminta on mahdollisesti merkittävästi elinympäristöön vaikuttavaa. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan tässä lausunnossa edellä mainitut lainsäädäntövaatimukset tulisi ottaa soveltuvin osin huomioon Feelia Oy:n ympäristöluvassa."

Pyhännän kunta/kunnanhallitus, 16.3.2021 saapunut lausunto:
"*Taustaa: Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi, 1-luokka. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) ja korttelia 214 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:*
- Tärkeä pohiavesialue (pv-1): Korttelialueet kuuluvat Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (VSL 8 §). Ennen rakennusluvan myöntämistä rakennusvalvontaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ELV-keskuksen lausunto (VL 3 luvun 2 §).

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211-216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Feelia käyttää puhdasta vettä vuodessa 78 000 m3. Vuoden 2022 käyttöveden määräksi on arvioitu 27 500 m3, kun yhtiö investoi jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmään. Yrityksen veden käytöstä merkittävä osa on jäähdytysvettä (n. 70 000 m3), mikä johdetaan kunnan hulevesijärjestelmään öljyn- ja hiekanerotuskaivojen kautta. Hulevesijärjestelmästä vesi johdetaan purkuputkea pitkin pohjavesialueen ulkopuolelle. Yritykseltä tulee jätevettä kunnan viemäriverkostoon noin 7100 m3 vuodessa. Jätevesien BOD7 arvo on vaihdellut toiminnan aikana keskimäärin 350-930 mg/l:n välillä. Viimeisimpien tulosten mukaan BOD7 arvo on ollut keskimäärin 930 mg/l. Kunnan viemäriverkoston ja siirtoviemärin kautta jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Siikalatvan keskuspuhdistamolle Rantsilaan. Keskuspuhdistamon BOD7-arvoja on seurattu koko sen toiminnan ajan. Tulevan jäteveden BOD7 arvo on ollut vuosina 2018-2020 keskimäärin 577,50 mg/l. Keskuspuhdistamon puhdistamon mitoitusarvona BOD7 (kapasiteettina) on käytetty 650 mg/l. Pyhännän tasausaltaan BOD7 arvoja on myös tutkittu vuosien ajan. Mittauksilla todetut BOD7 arvot ovat olleet vuosina 2018-2020 keskimäärin 1211 mg/l. Viimeisten vuosien BOD7 arvojen nousu johtuu Feelia Oy:n tuotannon käynnistämisestä ja sen voimakkaasta kasvusta. Tasausaltaaseen puretaan myös sakokaivolietettä, mikä voi nostaa hetkellisesti BOD7 arvoja. Mikäli Real Snacks ei olisi tehnyt aikanaan investointia dekantteriin, niin BOD7 arvot olisivat huomattavasti korkeammat. Höyryä yrityksen tehtaalle tuottaa Latvaenergia Oy:n omistama ja ylläpitämä ympäristöluvallinen nestekaasua polttoaineena käyttävä teholtaan 3 MW:n höyrykattila.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 15.03.2021 käsitellyt lausuntopyyntöä ja lausuu kannanottonaan seuraava:

-Kunnan viemäriin johdettavan jäteveden laatu, määrä ja ehdot määritellään Feelia Oy:n ja Pyhännän kunnan välisessä teollisuusjätevesisopimuksessa. BOD7 raja-arvoksi asetetaan alkuvaiheessa 1000 mg/l (orgaanisen aineen, kiintoaineen, rasvan ja fosforin kuormitus pitää minimoida) ja rasvan raja-

arvoksi 150 mg/l. Jäteveden lämpötila ei saa olla liian korkea, jotta ei aiheudu saostumia putkistoihin. Vuorokautisen kuormituksen tasaisuuteen pitää kiinnittää erityistä huomiota.

-Viemäriin menevän jäteveden laatu, määrä, lämpötila ja kuormituksen tasaisuus pitää minimoida:
-Tehtaan sisällä olevalla teknologialla > imetään perunan keitinvesi astioihin ja/tai tärkkelyksen ja kiintoaineen alkupuhdistus suoritetaan erillisellä suodatuslaitteistolla
-Maksimituotannolle mitoitetuilla sakan- ja kiintoaineen erotuskaivoilla
-Maksimituotannolle mitoitetuilla rasvanerotuskaivoilla
**Selvitys kaivojen kapasiteetin riittävyydestä pitää toimittaa ennen uuden tuotannon käynnistämistä*
-Mikäli edellä olevilla toimenpiteillä ei päästää teollisuusjätevesisopimuksessa määriteltyihin tavoitteisiin ja ehtoihin, niin pitää ottaa käyttöön välittömästi kaikki muut teknologiat
-Teollisuusjätevesisopimusta päivitetään aina tarpeen mukaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja mahdollista ylikuormitusta
-Jäteveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla

-Maaperään johdettavan jäähdytysvedessä ei saa olla mukana orgaanisia aineita, kiintoaineita eikä epäpuhtauksia:
-Jäähdytysveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla
-Mikäli maaperään johdettavassa jäähdytysvedessä todetaan olevan epäpuhtauksia tai orgaanisia aineita, tulee yrityksen ryhtyä konkreettisiin toimenpiteisiin, jotta maaperään johdettava jäähdytysvesi saadaan puhdistettua

-Yrityksellä pitää olla valmiina riskianalyysi ja toimenpiteet tilanteessa, jossa jätevesiä ja lauhdevesiä pääsisi maaperään

-Yrityksellä pitää ilmoittaa tuotantomäärien vuosiennusteet (2-3 vuoden ennuste) kunnalle ennakkoon, jotta syntyvän jäteveden määrän muutoksesta johtuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä riittävän ajoissa

-Yritys on kertonut, että se ottaa käyttöön kesällä 2021 jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmän, mikä on merkittävä ekologinen investointi myös yrityksen ulkoisen kuvan näkökulmasta"

Pyhännän Vesi Oy, 2.3.2021 saapunut lausunto:
"*-Laajennusosan suunniteltu jäähdytysveden talteenotto ja kierrätysjärjestelmä rakennettava valmiiksi ennen laajennusosan käyttöä.*
-Autoklaaveista hulevesijärjestelmään toimitettava veden laatua tarkkailtava ja järjestettävä mahdollisuus toimittaa orgaanista ainetta sisältävä jäähdytysvesi jätevesiviemäriin.
-Rasvanerotuskaivot mitoitettava ja rakennettava maksimituotantomäärien mukaan.
-Järjestettävä kiintoaineiden poisto ennen jätevesien johtamista viemäriverkostoon.
-Laadittava viranomaisten hyväksymä tarkkailusuunnitelma ja valvontaohjelma jäte- ja jäähdytysvesille."

Pyhännän Vesi Oy, 23.3.2021 saapunut muutos aiempaan lausuntoon:
"*Olemme saaneet Feelia Oy:ltä tarkennetun rakentamisaikataulun jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän rakentamisesta ja käyttöönotosta: Pyhännän Vesi Oy ei vastusta laajennuksen käyttöönottoa.*"

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 18.3.2021 saapunut lausunto:
"*Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta pyytää Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta lausuntoa Feelia Oy:n ympäristölupahakemukseen. Lausuntoa pyydetään, koska yrityksen*

toiminnassa syntyneet teollisuusjätevedet johdetaan ELY-keskuksen valvomalle ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle sekä yrityksen toiminta sijoittuu Pyhännän vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka) luokitellulla alueella. ELY-keskus esittää asiasta seuraavaa.

Feelia Oy on Pyhännällä toimiva elintarviketeollisuutta harjoittava tuotantolaitos, joka käyttää eläin- ja kasviperäisiä raaka-aineita valmisruokien valmistukseen. Ruokien valmistusmäärät kasvavat lähes kaksinkertaiseksi vuoden 2019 toteutuneesta 3,3 miljoonasta kilosta vuoden 2022 arvioituun 6,35 miljoonaan kiloon. Toimitila laajennetaan kaksinkertaiseksi ja laajennusosan arvioitu valmistuminen on 31.3.2020. Laitoksen pinta-ala on tällä hetkellä 2 700 m2 ja laajennusosa on 5 100 m2. Laajennuksen jälkeen tuotantoa voidaan nostaa yli 7 miljoonaan kiloon vuodessa.

Siikalavan Keskuspuhdistamolla puhdistetaan keskitetysti Kestilän, Piippolan, Pulkkilan, Pyhännän sekä Rantsilan taajamien viemäriverkoston alueella syntyvät jätevedet. Puhdistamo ottaa vastaan myös alueen saostus- ja umpikaivolietteet joko suoraan Siikalatvan puhdistamolle tai Pyhännän, Kestilän ja Pulkkilan taajamissa sijaitsevien tasausaltaiden kautta. Puhdistetut jätevedet johdetaan Kärähtämänojan ja Levänojan alaosan kautta Siikajokeen Rantsilan taajamasta alavirtaan. Kuivattu liete kompostoidaan avoaumoissa puhdistamoalueella olevalla kompostointikentällä.

Siikalatvan Keskuspuhdistamo on etuselkeyttämöllä varustettu bioroottorilaitos, jossa fosforin poisto tapahtuu pääosin jälkiselkeytyksessä. Puhdistamon mitoitusarvot ovat seuraavat:
Keskimääräinen viemärivesimäärä 1 700 m3/vrk eli 85 m3/h
Tuntivirtaama (mitoitus) 166 m3/h
Suurin virtaama 290 m3/h
BOD7-kuorma 650 kg/vrk
Kokonaisfosforikuorma 20 kg/vrk
Kokonaistyppikuorma 100 kg/vrk
Kiintoainekuorma 575 kg/vrk

Taulukko 1. Siikalatvan Keskuspuhdistamon tuleva kuormitus 3/2020-2/2021.

BOD7/ATU kg/d	Virtaama m3/d	Fosfori kg/d	CODCr kg/d	Kiintoaine kg/d	Typpi kg/d
772	1 135	10	1 703	590	92
444	1 345	13	1 614	901	89
519	1 790	9,5	1 325	412	70
504	1 072	13	1 179	461	87
1 063	1 636	23	2 618	1 096	154
811	1 288	17	2 061	979	98
926	1 362	13	2 315	1 090	97
1 015	1 371	23	3 976	1 645	123
1 202	1 351	16	2 027	973	92
2 063	1 375	43	4 950	2 475	206
989	1 191	37	3 930	1 429	179
1 428	1 020	22	3 162	1 530	133

Bioroottorit on mitoitettu BOD-kuormalle 455 kg/vrk. Roottoripinta-ala on 6x8 120 m2 eli 48 700 m2. Mitoitustilanteessa roottorien kuormitus on 9,3 g/m2·vrk. Orgaanisen aineen poiston vaatima pinta-ala bioroottoreissa suurenee, kun jäteveden lämpötila laskee. Siikalatvan keskuspuhdistamolla tulevan jäteveden lämpötila keväällä on vain 3–4,5 astetta. Bioroottorien tulevaa mitoituskuormitusta ei voi

merkittävästi ylittää puhdistustulosta heikentämättä.

Taulukosta yksi voidaan nähdä, että laitokselle tulevat virtaamat ovat maltilliset, mutta laitokselle tuleva kuormitus on huomattavan suuri mitoitukseen nähden. Siikalatvan Keskuspuhdistamolta lähtevän pitoisuuden ja/tai reduktion osalta ympäristöluvan lupamääräysten saavuttaminen on tuottanut vaikeuksia.

Jatkuva liian iso tuleva kuormitus laitoksen mitoitukseen nähden, joka mahdollisesti sisältää myös rasvaa sekä vaihtelee määrällisesti runsaasti, vaikeuttaa puhdistusprosessia ja siten heikentää puhdistustulosta. Rasva vaikuttaa bioroottorin pinnalle muodostuvan biofilmiin ja estää sitä toimimasta suunnitelulla tavalla. Bioroottorin lamellit eivät myöskään kestä fyysisistä rasitusta, joka aiheutuu niiden pinnalle muodostuvan liiallisen painon lisääntymisestä. Rasva tukkii myös viemäriverkostoa.

Feelia Oy:n teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamaa viemäriverkostoa pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamolle. Kyseisten jätevesien pitoisuudet ovat huomattavasti korkeammat, kuin normaaleissa yhdyskuntien jätevesissä on.

Feelia Oy:n kiinteistö sijaitsee Leiviskänkankaan pohjavesialueella, tarkemmin sanottuna sen varsinaisella muodostumisalueella. Leiviskänkangas (11630001) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jolla sijaitsee Pyhännän Vesi Oy:n vedenottamo. Pohjavesialue on luokiteltu riskipohjavesialueeksi, koska sillä sijaitsee useampia riskitoimintoja. Leiviskänkankaan vedenottamo sijaitsee pohjavesialueen keskipohjoisosassa ja noin 1,2 km pohjoiseen hakemuksen mukaiselta kiinteistöltä. Noin 600 metriä itään sijaitsee Pyhännän entinen päävedenottamo (Kamula), joka on poistettu käytöstä vuonna 1991. Leiviskänkankaan vedenottamo on aika-ajoin ylikuormitettu, sillä sieltä otetaan ajoittain vettä enemmän kuin vesilain mukainen lupa sallii.

Feelia Oy:n kiinteistö sijaitsee kunnan kaavoittamalla Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 214. Asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 30.9.2013. Asemakaavamääräyksen mukaan jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211–216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

ELY-keskus tuo esille hakemuksessa olevan ristiriitaisuuden, sillä hakemuksen liitteen 25 C mukaan kiinteistöllä muodostuvat jätevedet tulee johtaa jätevesiviemäriin ja alueen liikennöinti- ja teollisuusalueella muodostuvat hulevedet tulee johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle. Hakemuksen liitteen 25 E mukaan kiinteistön piha on suurelta osin asfaltoitu, ja sieltä sade- ja sulamisvedet johdetaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiverkostoon. Kiinteistöltä lähtevän hulevesiputkiston yhteyteen on asennettu erillinen öljynerotuskaivo. Jäähdytysvesi johdetaan erillisellä putkistolla Pyhännän kunnan hulevesijärjestelmän kautta pohjavesialueen ulkopuolelle Siltarämeelle.

Feelia Oy:n toiminnassa tarvittavan jäähdytysveden määrä oli vuonna 2020 noin 72 000 m3. Hakemuksessa tuodaan esille, että jäähdytysvedelle suunniteltu uusi talteenotto- ja kierrätysjärjestelmä arvioidaan olevan valmis kesäkuussa 2021. Järjestelmän tarkoituksena on 80 % jäähdytysveden uudelleen kierrätys. Hakijan mukaan vuoden 2021 jäähdytysveden määrä putoaa tasolle 50 000 m3 ja vuonna 2022 tasolle 17 000 m3. ELY-keskus pitää tätä erittäin hyvänä asiana, sillä näin saadaan ostettu vesimäärää pienennettyä huomattavasti, jolloin Leiviskänkankaan vedenottamon kuormitusta saadaan vähennettyä.

Tontilla sijaitsee lisäksi biokaasukäyttöinen Latvaenergia Oy:n lämpölaitos, missä tuotetaan tehtaalla tarvittava höyry. Lämpölaitoksella on ympäristölupa myönnetty vuonna 2020.

Siikalatvan Keskuspuhdistamolle tulevat virtaamat ovat mitoituksen mukaiset, mutta tulevaa kuormitusta tulisi leikata lähtöpään esikäsittelyllä. Feelia Oy:llä ja Siikalatvan Keskuspuhdistamolla ei ole voimassa olevaa teollisuusjätevesisopimusta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämä tulee tehdä, jotta Siikalatvan Keskuspuhdistamo saavuttaa kaikilta osin ympäristölupamääräykset myös puhdistamon osalta."

Muistutukset ja mielipiteet
Hakemuksen johdosta ei tullut muistutuksia eikä mielipiteitä määräaikaan mennessä.

Hakijan kuuleminen ja hakijan antamat vastineet
Luvan hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen annettuihin lausuntoihin ja hakija antoi 12.4.2021 seuraavat vastineet:

Vastine ELY-keskuksen lausuntoon:

"*<u>Pyhännän jätevesiverkostoon johdettava jätevesi</u> Syksyllä 2020 otettujen jätevesianalyysien mukaan Feelian jäteveden BOD-arvo vaihteli. Korjaavana toimenpiteenä tihensimme sakokaivojen tyhjennystaajuutta 2 krt/vk (aikaisemmin 1 krt / kk). Toimenpiteellä ei ollut merkittävää vaikutusta ja muutimme tyhjennystaajuuden 1 krt / vk. Koska sakokaivojen tyhjennyksen tihentäminen 1 krt / vk ei ollut analyysien mukaan auttanut BOD-arvon alenemiseen, päätimme selvittää, onko menetelmiä, millä tärkkelys voitaisiin poistaa keitinvedestä ennen sen johtamista viemäriin. Keitinvesi oli olettavasti suurin kuormittaja suuren tärkkelyspitoisuuden vuoksi.*

Perunan keitinveden esikäsittelystä tehtiin tiedusteluja eri asiantuntijayrityksille. Ensimmäiseksi tiedustelimme suodatusjärjestelmistä, kun saimme tulokset tammikuun lopussa otetuista jätevesi näytteistä. Alan yritykset ovat kehittäneet jätevesille erilasia suodatusmenetelmiä mm. perunan kuorintateollisuuden tarpeisiin. Heillä ei ollut kuitenkaan esittää Feelian ongelmalle suoraa ratkaisua, koska perunan keiton yhteydessä tärkkelys liukenee veteen ja perinteisillä suodatusmenetelmillä liuennutta tärkkelystä ei saada poistettua vedestä. Saimme samalla varmistettua tiedon siitä, että kuumaan keitinveteen liuenneen tärkkelyksen erottaminen perinteisellä sakokaivolla ei onnistu.

Jotta pystyisimme reagoimaan ongelmaan mahdollisimman nopeasti, selvitimme L&T:n (Lassila& Tikanojan) kanssa vaihtoehtoa, missä perunamuusin valmistuksesta sivutuotteena tuleva tärkkelyspitoinen neste otettaisiin talteen suoraan keitinkattilan tyhjennyksen yhteydessä L&T:n toimittamiin erillisiin 1000 litran ibc-kontteihin. Tyhjät kontit pestään ja desinfioidaan ennen niiden viemistä tuotantotiloihin perunan keittokattilan viereen. Perunan keitinvedellä täytetyt kontit viedään lastauslaiturin viereen ulkopuolelle rakennettuun varastoon. Konttien tyhjennys tapahtuu imemällä jätevesi kuljetusauton säiliöön. Säiliöauto toimittaa jäteveden Iisalmen Vesilaitoksen Vuohiniemen jäteveden puhdistamolle. Toiminta aloitettiin 10.03.2021 ja tyhjennysauto käy noutamassa jäteveden tällä hetkellä kerran viikossa. Määrät on olleet 4,5 - 7,5 m³/vk. Kontteihin voidaan laittaa perunan keitinveden lisäksi myös muita nestemäisiä sivutuotteita kuten kerman ja sosekeittojen jäämät tuotantokoneiden purkujen yhteydessä.

Yksityiskohtaiset tiedot ja tarvittavat asiakirjat em. perunan keitinveden kuljettamisesta Iisalmen Jätevesipuhdistamolle on toimitettu Ympäristöpalvelut Helmelle 23.03.2021. Pikaisesti tehdyllä korjaavalla toimenpiteellä jäteveden laatu on saatu parannettua huomattavasti. Kahden ensimmäisen tutkimuksen mukaan korkeat BOD-arvot (yli 4000 mg / l) on saatu yli puolitettua. Tutkimuksessa 1. (näytteenottopäivä 10.03.2021) BOD-arvo oli pudonnut jo arvoon 1300 mg / l ja kiintoaine 450 mg / l. Rasva oli mittauksessa < 0,5 mg / l (LIITE). Tutkimuksessa 2. (näytteenottopäivä 16.03.2021) BOD arvo oli 1700 mg/l ja kiintoaine 700 mg / l ja rasva 13 mg / l. Jäteveden laadullisia mittauksia jatketaan Feelian toimesta tihennetyllä taajuudella toistaiseksi. Myös jäteveden pH-arvoa tarkkaillaan. Tulemme

sopimaan viranomaisten kanssa näytteenottotaajuudesta ja tutkittavista analyyseistä.

Uusi palaveri jäteveden puhdistamiseen suunnitellun teknologian sovelluksista pidettiin seuraavan asiantuntijayrityksen kanssa 29.03.2021. Palaverissa katsottiin, mitä teknologiaa tai menetelmää heidän mukaansa voitaisiin käyttää perunan keitinveden esikäsittelyyn, jotta se voitaisiin johtaa tulevaisuudessa Pyhännän Kaupungin jätevesijärjestelmään ja edelleen Siikalatvan puhdistamolle. Toimitimme heille kaikki faktat nykyisestä tilanteesta. Toimitimme ensimmäiset näytteet heille 08.04.2021. Ensimmäisenä tutkimme perunan keitinvettä. Perunan keittovesi on ollut oletettavasti suurin yksittäinen BOD7 ja kiintoaineen kuormittaja. Rasvan osalta ei ongelmaa ole ollut.

Tarkoitus on tulevaisuudessa aikaansaada menetelmä tai laitteisto, millä voidaan varmistaa syntyvän jäteveden johtamisen Pyhännän kunnan viemäriverkostoon ja edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamolle jätevedelle asetettujen raja-arvojen puitteissa. Nykyinen menetelmä on erittäin kallis ja epäekologinen vaihtoehto, koska jäte rahdataan lisalmeen asti. Eli kun saamme ratkaisun ongelmaan, tällä hetkellä käyttämämme toimintatapa jää pois. Anomme siinä yhteydessä ympäristölupaan muutosta oleellisen toimintatavan muutoksesta johtuen.

<u>Jätevesikuormituksen jakautuminen</u> Feelia Oy kuorimittaa jätevesiverkostoa tasaisesti vuorokauden ympäri. Tuotantoaika ajoittuu klo. 06.-22.00 ajalle (2-vuorotyö). Siivoukset tehdään yöllä klo. 22.00-05.00 välisenä aikana, jolloin virtaamat ovat oletettavasti suurimmillaan.

<u>Jäähdytysveden kierrätysjärjestelmä</u> 1.4.2021 käydyissä keskusteluissa laitteiston toimittajan kanssa, on jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän toimitusaika tarkentunut. Käydyissä keskusteluissa järjestelmä olisi käytössä viimeistään 15.07.2021.

<u>Hulevesijärjestelmään toimitettava veden laatu</u> Lähtökohtaisesti uudessa jäähdytysveden kierrätysjärjestelmässä oleva vesi pysyy puhtaana. Järjestelmä ottaa tarvittavan lisäveden Pyhännän Kaupungin vesijärjestelmästä. Kaikki tuotteet kypsytetään niiden lopullisissa pakkauksissa eli suoraa kontaktia tuotteen ja ympäröivän kypsytys- ja jäähdytysveden kanssa ei ole. Teoriassa veden kiintoaine voi nousta vain pakkauksen rikkoutuessa autoklaavauksen tai jäähdytyksen aikana. Järjestelmässä on kaksi suodatinyksikköä.

<u>Jäähdytysveden johtaminen väliaikaisesti viemäriin häiriötilanteissa</u> Ratkaisuna jäähdytysveden väliaikaiseen laadun heikkenemiseen, asennamme hulevesiputkiston yhteyteen uuden sakanerotuskaivon. Uusi sakanerotuskaivo asennus suoritetaan mahdollisimman nopeasti, mutta kuitenkin 15.06.2021 mennessä. Näin jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän liittämistä jätevesiviemäriin, hulevesijärjestelmän asemesta, ei ole tarvetta. Tarkkailemme jatkossa uuden sakanerotuskaivon toimintaa ja laadimme sen mukaan siihen suunnitelman tyhjennystaajuudesta. Näytteenottosuunnitelma liitetään osaksi laitoksen omavalvontasuunnitelma. Erotuskaivosta ja suodattimista tuleva sakka tullaan toimittamaan Siikalatvan Keskuspuhdistamolle kuten jäteveden erotuskaivojen liete.

<u>Teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamon kanssa</u> Feelia Oy:n ja Pyhännän kunnan kanssa on laadittu päivitetty teollisuusjätevesisopimus 29.3.2021. Feelia Oy:n ja Siikalatvan Keskuspuhdistamon kanssa tullaan tekemään teollisuusvesisopimus 13.4.2021 pidettävässä kokouksessa. Kokoukseen osallistuu myös Pyhännän kunnan edustajat.

<u>Ristiriitaisuus hakemuksen liitteen 25 C ja 25 E kesken</u> Hakija on päivittänyt hakemuksen liitteet 25 C ja 25 E vastaamaan toisiaan."

Vastine Pyhännän kunnan lausuntoon:

Hakija on antanut Pyhännän kunnan lausuntoon saman sisältöisen vastineen kuin ELY-keskukselle antamansa vastine lisättynä seuraavilla asiakohdilla:

”Autoklaavien veden laatua tullaan tarkkailemaan viranomaisyhteistyössä laaditun suunnitelman mukaan. Huleveden laadulle ei ole olemassa laadullisia raja-arvoja, koska suuri osa vedestä on sadevettä. Feelian autoklaavien jäähdytysvesi otetaan Pyhännän Kaupungin vesijohtoverkostosta mikä on lähtökohtaisesti puhdasta.

Teollisuusvesisopimus Siikalatvan puhdistamon kanssa Keskustelimme teollisuusvesisopimuksesta Pyhännän kunnan kanssa. Sopimus on nyt päivitetty Pyhännän Kunnan ja Feelia Oy:n kanssa, jonka Siikalatvan keskuspuhdistamo on myös hyväksynyt asetetut raja-arvot jäteveden laadusta. Feelia Oy ja Siikalatvan Siikalatvan keskuspuhdistamo tekevät kuitenkin erillisen keskinäisen teollisuusvesisopimuksen 13.04.2021. Sopimuksesta toimitetaan kopio Ympäristöpalvelut Helmelle.

Toiminnan riskien ja onnettomuusvaarojen ennalta ehkäiseminen ja onnettomuuksien seurausten ehkäiseminen Vastineessaan hakija viittaa hakemuksensa liitteen 14a-kohtaan, joka on esitetty tässä päätöksessä sivulla 11 (Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi).*”*

Vastine Pyhännän Vesi Oy:n lausuntoon ja lausunnon muutokseen:

”*Laajennusosaan suunniteltu jäähdytysveden talteenotto ja kierrätysjärjestelmä Feelia Oy on toimittanut Pyhännän vedelle selvityksen 22.03.2021 jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän rakentamisesta ja aikataulusta. Pyhännän Vesi on toimittanut Ympäristöpalvelut Helmelle 23.03.2021 muutoksen alkuperäiseen lausuntoon (LIITE). Lausunnossa Pyhännän vesi ei vastusta laajennuksen käyttöönottoa ennen kierrätysvesijärjestelmän valmistumista. Tarkennettakoon tässä, että 01.04.2021 käydyissä neuvotteluissa laitteiston valmistaja on ilmoittanut laitteiston valmistumisaikataulun takarajaksi 15.07.2021.*

Hulevesijärjestelmään toimitettava veden laatu Lähtökohtaisesti uudessa jäähdytysveden kierrätysjärjestelmässä oleva vesi pysyy puhtaana. Järjestelmä ottaa tarvittavan lisäveden Pyhännän Kaupungin vesijärjestelmästä. Kaikki tuotteet kypsytetään niiden lopullisissa pakkauksissa eli suoraa kontaktia tuotteen ja ympäröivän kypsytys- ja jäähdytysveden kanssa ei ole. Teoriassa veden kiintoaine voi nousta vain pakkauksen rikkoutuessa autoklaavauksen tai jäähdytyksen aikana. Järjestelmässä on kaksi suodatinyksikköä.

Jäähdytysveden johtaminen väliaikaisesti viemäriin häiriötilanteissa Ratkaisuna jäähdytysveden väliaikaiseen laadun heikkenemiseen, asennamme hulevesiputkiston yhteyteen uuden sakanerotuskaivon. Uusi sakanerotuskaivo asennus suoritetaan mahdollisimman nopeasti, mutta kuitenkin 15.06.2021 mennessä. Näin jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän liittämistä jätevesiviemäriin, hulevesijärjestelmän asemesta, ei ole tarvetta. Tarkkailemme jatkossa uuden sakanerotuskaivon toimintaa ja laadimme sen mukaan siihen suunnitelman tyhjennystaajuudesta. Näytteenottosuunnitelma liitetään osaksi laitoksen omavalvontasuunnitelma. Erotuskaivosta ja suodattimista tuleva sakka tullaan toimittamaan Siikalatvan Keskuspuhdistamolle kuten jäteveden erotuskaivojen liete.

Jätevesiviemärin rasvanerotuskaivojen mitoitukset Kaivot on lähtökohtaisesti laskettu vastamaan laitoksesta tulevan jätevesien määrään (liitteenä laskelmat). Rasvan- ja sakanerotuskaivojen ongelma liittyy pääasiassa jäteveteen liuenneseen tärkkelykseen. Tärkkelys liukenee kuumaan veteen ja veden jäähtyessä tärkkelys ei palaudukaan alkuperäiseen olomuotoon. Näin kiintoaine ei erotu sakanerotuskaivossa normaaliin tapaan. Jätevedessä oleva tärkkelys nostaa BOD7 ja kiintoaineen

määrää. Nopein tapa reagoida kohonneisiin arvoihin, oli perunan keitinveden erottaminen jätevesiviemäriin johdettavasta jätevedestä. Uusien analyysien mukaan BOD7 ja kiintoaineiden arvot putosivat toimenpiteen johdosta yli 50 %. Perunan keitinvesi on toimitettu 10.03.2021 alkaen säiliöautolla Iisalmen Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolle. Rasvan- ja sakanerotuskaivojen toiminnan tehostamisesta esimerkiksi esisuodatuksella on menossa selvityksiä. Selvityksen alla on myös, voidaanko jätevettä esikäsitellä sallituilla kemikaaleilla ennen sen johtamisesta jätevesiverkostoon.

Tarkkailusuunnitelmat Tällä hetkellä viemäriin johdettavan jäteveden laatua tarkkaillaan Feelian toimesta tihennetyllä taajuudella. Laadimme viranomaisyhteistyönä jäte- ja jäähdytysveden tarkkailusuunnitelmat."

Vastine Ympäristöpalvelut Helmen terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon:

"*Rasvanerotuskaivon jälkeisiä jätevedenlaatumittauksia on jatkettu 2021 vuoden puolella ja tutkimuksia jatketaan toistaiseksi tihennetyllä taajuudella. BOD7 ja kiintoaine on tuloksien mukaan saatu alle reilusti alle puoleen huippuarvoista. Sen on mahdollistanut perunan keitinveden talteen ottaminen ja toimittaminen säiliöautossa Iisalmen Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolle. Jäteveden rasvapitoisuuden kanssa ei ole ollut ongelmia. Feelia Oy jatkaa edelleen selvityksiä vesi- ja jätevesiasioiden asiantuntijayritysten kanssa. Tällä hetkelläkin on menossa yksi selvitystyö. Tarkoituksena on löytää menetelmä, miten jätevesi voitaisiin esikäsitellä niin, että se voitaisiin laskea suoraan Pyhännän Kunnan jätevesiverkostoon annettujen raja-arvojen puitteissa.*

Autoklaavien jäähdytysvesi johdetaan jatkossakin Pyhännän Kaupungin hulevesiverkostoon, mistä se johdetaan edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Jäähdytysvesijärjestelmässä vesi jäähdytään lämmönvaihtimella ennen sen johtamista takaisin kylmävesisäiliöön.

Hulevesijärjestelmään toimitettava veden laatu Lähtökohtaisesti uudessa jäähdytysveden kierrätysjärjestelmässä oleva vesi pysyy puhtaana. Järjestelmä ottaa tarvittavan lisäveden Pyhännän Kaupungin vesijärjestelmästä. Kaikki tuotteet kypsytetään niiden lopullisissa pakkauksissa eli suoraa kontaktia tuotteen ja ympäröivän kypsytys- ja jäähdytysveden kanssa ei ole. Teoriassa veden kiintoaine voi nousta vain pakkauksen rikkoutuessa autoklaavauksen tai jäähdytyksen aikana. Järjestelmässä on kaksi suodatinyksikköä.

Jäähdytysveden johtaminen väliaikaisesti viemäriin häiriötilanteissa Ratkaisuna jäähdytysveden väliaikaiseen laadun heikkenemiseen, asennamme hulevesiputkiston yhteyteen uuden sakanerotuskaivon. Uusi sakanerotuskaivo asennus suoritetaan mahdollisimman nopeasti, mutta kuitenkin 15.06.2021 mennessä. Näin jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän liittämistä jätevesiviemäriin, hulevesijärjestelmän asemesta, ei ole tarvetta. Tarkkailemme jatkossa uuden sakanerotuskaivon toimintaa ja laadimme sen mukaan siihen suunnitelman tyhjennystaajuudesta. Näytteenottosuunnitelma liitetään osaksi laitoksen omavalvontasuunnitelma. Erotuskaivosta ja suodattimista tuleva sakka tullaan toimittamaan Siikalatvan Keskuspuhdistamolle kuten jäteveden erotuskaivojen liete.

Laitokselle on tehty rakenteellinen lopputarkastus. Laitos on hyväksytty rakenteiden puolesta. Viemärijärjestelmät on suunniteltu niin, että niistä ei aiheudu saastumisriskiä. Valmistuksesta tulevat sivutuotteet (ns. biojäte) kerätään asianmukaisiin astioihin ja viedään päivittäin niille varattuun tilaan. Astiat ovat kannellisia. Jäteastioille on myös järjestetty samassa tilassa pesumahdollisuus (vaahtopesu, huuhtelu ja desinfiointi). Pesun suhteen näin toimitaan myös 1000 litran ibc-konttien kanssa, mihin kerätään perunan keitinvesi työpäivän päätteeksi. Ibc-kontit tuodaan aina tuotantotilaan tyhjänä, pestynä ja desinfioituna kontaminaatioiden välttämiseksi. Ibc-kontit viedään täytön jälkeen

odottamaan tyhjennystä lastauslaiturin viereen ulkopuolelle rakennettuun varastotilaan. Tällä hetkellä kontit tyhjennetään kerran viikossa imemällä jäteliemi säiliöautoon. Auto kuljettaa jäteveden Iisalmen Vuohiniemen puhdistamolle. Toiminta aloitettiin 10.03.2021 ja viikoittainen jäteveden määrä on ollut n. 4,5 -8 m³.”

TOIMINNAN ALOITTAMISTA KOSKEVA PYYNTÖ
Feelia Oy hakee ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa lupamääräysten mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan. Hakemuksen mukainen toiminta koskee nykyistä elintarviketuotantoa sekä vuonna 2021 käyttöönotettavan laajennuksen toimintaa. Laajennuksen valmistumisaikataulu on arvioitu 30.3.2021. Perusteluissaan luvan hakija esittää, että koska laajennusosa on kopio aikaisemmasta toiminnasta, ei toiminnan aloittaminen aiheuta mitään ennalta arvaamatonta kuormitusta ympäristöön. Näin pyydämme lupaa laajennusosan käynnistämiseen ennen ympäristöluvan lainvoimaisuutta. Feelia Oy esittää asetettavaksi vakuudeksi 10 000 euroa.

ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET
Valmistelija esittää, että Feelia Oy:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen ympäristölupa sekä toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan hakemuksen mukaiseen ja laajuiseen toimintaan koskien eläinperäisiä ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävää ja niistä ruokaeineksiä ja valmisruokaa valmistavaa tuotantolaitosta omistamallaan Kasvunpaikka-tilalla, 630-402-34-12, Pyhännällä. Tämän päätöksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu toimenpitein estettävää tai ympäristönsuojelulain mukaisesti korvattavaa vahinkoa. Lupa esitetään myönnettäväksi seuraavin lupamääräyksin.

Yleiset määräykset
1. Laitoksella on oltava nimettyinä ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaaliasioista vastaavat henkilöt, jotka vastaavat laitoksen toiminnan ympäristönsuojelusta sekä toiminnan ja päästöjen tarkkailusta ja pitävät tarvittaessa yhteyttä valvontaviranomaisiin. Ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaalivastaavien ja sijaisten nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava Ympäristöpalvelut Helmelle.

2. Laitoksen toiminta kokonaisuudessaan mukaan lukien kuljetukset, jätehuolto ja jätevesien ja jäähdytysvesien hallinta ja käsittely tulee järjestää sellaisiksi, ettei niistä aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, haju-, melu- tai pölyhaittaa, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle eikä palovaaraa. Alue on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja sen yleisestä siisteydestä on huolehdittava jatkuvasti.

Päästöt viemäriin
3. Perunan keitinvettä ei saa johtaa jätevesiviemäriin. Mikäli esikäsiteltyä perunan keitinvettä on tarkoitus johtaa jätevesiviemäriin, luvan haltijan tulee ilmoittaa siitä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja toimittaa tarpeelliset selvitykset ympäristöluvan muuttamistarpeen arvioimiseksi. Perunan keitinvesi on toimitettava asianmukaisen vastaanotto- ja käsittelyluvan omaavaan vastaanottoon ja sen kuljetuksista tai siirroista on laadittava jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, joka on mukana jätteiden siirron aikana ja luovutetaan jätteiden vastaanottajalle ja jota on säilytettävä vähintään kolme vuotta jätteen luovutuksesta.

4. Laitosta on käytettävä ja hoidettava siten, että viemäröitävien jätevesien määrä ja niiden aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Laitokselta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n puhdistamolle johdettavan jätevesikuormituksen tulee olla määrältään ja laadultaan sellainen, että se ei vaikeuta jätevedenpuhdistamon ja viemäriverkoston toimintoja. Jäteveden määrä tulee mitata.

5. Laitoksen tulee tehdä teollisuusjätevesisopimus jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa. Sopimuksessa tulee määrätä laitokselta viemäriin johdettavan esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot riittävässä laajuudessa jätevedenpuhdistamon toiminnan ja puhdistuskapasiteetin turvaamiseksi. Lisäksi siinä tulee esittää jäteveden laadun tarkkailutiheys sekä näytteenottotapa- ja paikat. Teollisuusjätevesisopimus tulee toimittaa Pyhännän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 31.8.2021 mennessä.

6. Viemäriin johdettava jätevesi ei saa sisältää sellaisia määriä tai pitoisuuksia rasvaa, öljyä, orgaanista ainetta, kiintoainetta, liuottimia tai muita aineita, jotka ovat haitallisia viemäriverkoston rakenteille tai laitteille, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai lietteen jatkokäsittelylle. Jätevesikuormituksen vähentämiseen liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä on seurattava aktiivisesti sekä otettava sitä mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

7. Kaikki prosessijätevedet on esikäsiteltävä laitoksella asianmukaisella, parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset täyttävällä tavalla ennen niiden johtamista yleiseen viemäriin. Esikäsittelyssä on oltava tehokkaat maksimituotannolle mitoitetut rasvan-, kiintoaineen- ja orgaanisen aineen poistojärjestelmät ja riittävä pH:n säätö. Tarvittaessa viemäriin johdettava jätevesi tulee alkaloida, jotta sen pH on jatkuvasti välillä 6-11. Esikäsitelty jätevesi tulee johtaa jätevesiviemäriin tasaisena virtaamana. Tarvittaessa viemäriin johdettavan jäteveden määrää on rajoitettava jätevedenpuhdistamon edellyttämällä tavalla. Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötila saa olla korkeintaan +40 C.

8. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että jätevesien esikäsittelyjärjestelmään ja edelleen jätevedenpuhdistamon viemäriin joutuvan rasvan, kiintoaineen ja orgaanisen aineen kuormitus sekä jäteveden pH-vaihtelut minimoidaan laitoksen toiminnassa toteutettavilla, soveltuvilla teknisillä ja tuotannollisilla toimilla. Elintarvikkeiden, raaka-aineiden ja niiden ainesosien pääsy viemäriin tulee mahdollisuuksien mukaan estää ja ohjata ne sen sijaan käsiteltäväksi biojätteenä.

9. Korjaamohallin öljynerottimen tulee olla standardin SFS-EN-858-1 mukainen II luokan öljynerotin, josta poistuvan veden hiilivetypitoisuus on alle 100 mg/l, kun erottimesta poistuva vesi johdetaan jätevesiviemäriin. Öljynerotin on varustettava öljytilan täyttymisestä ilmoittavalla hälytysjärjestelmällä ja sen toimivuus on testattava vähintään vuoden välein. Viemärissä on oltava välittömästi erottimen jälkeen näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo ja sulkuventtiili on voitava sulkea viivytyksettä. Öljynerotin on pidettävä toimintakuntoisena ja tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa

10. Rasvanerottimen sisärakenteet, hälytysanturit ja anturikaapelit on pidettävä toimintakuntoisina ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Hälytysanturit on puhdistettava aina erottimen tyhjennyksen ja rasvajätteen kuorinnan yhteydessä.

Päästöt hulevesiviemäriin

11. Piha-alueen sade- ja hulevedet sekä autoklaavikypsennyksessä syntyvä jäähdytysvesi tulee johtaa alueen hulevesiverkostoon, josta ne ohjautuvat öljynerotuskaivon ja hiekanerotuskaivon kautta sadevesiviemäriä pitkin pohjavesialueen rajalle ja siitä edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle ruopatussa ojassa laskuojalle saakka.

Hulevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden määrä on mitattava. Hulevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua tulee tarkkailla 2 kertaa vuodessa, kuuden kuukauden välein, otettavalla kertanäytteellä ja näytteenotot on kohdennettava edustavasti laitoksen toimintaan ja käyttöaikoihin nähden. Näytteistä tulee määrittää ulkopuolisessa akkreditoidussa laboratoriossa pH, sähkönjohtavuus, rasvapitoisuus, kiintoaine ja biologinen hapenkulutus (BOD7ATU). Analyysitulokset

tulee toimittaa kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle.

12. Jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmä tulee ottaa käyttöön viimeistään 31.7.2021. Laitosta on käytettävä ja hoidettava siten, että hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä ja sen aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Mikäli jäähdytysvedessä on mukana orgaanista ainetta, rasvaa, kiintoainetta tai muuta epäpuhtautta autoklaavauksessa tai jäähdytyksessä tapahtuneen elintarvikepakkauksen rikkoutumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, jäähdytysvesi tulee johtaa esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin hulevesiviemärin sijasta.

Hajupäästöt
13. Toiminta tulee järjestää siten, ettei synny merkittävää viihtyisyyshaittaa aiheuttavaa hajua laitoksen ympäristössä. Hajuhaitan syntymistä tulee ehkäistä sopivilla toimitavoilla ja tarvittaessa rakenteilla. Mikäli merkittävä viihtyisyyshaitta ilmenee, valvontaviranomainen voi velvoittaa luvanhaltijan ryhtymään toimiin haitan poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely
14. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä käyttämiensä kemikaalien, polttoaineiden ja pesuaineiden ominaisuuksista. Aineita tulee käyttää, varastoida ja siirtää siten, että päästöjä ympäristöön ei pääse syntymään.

Varastointi
15. Kemikaalit on varastoitava omissa myyntipakkauksissaan tai omissa, merkityissä tiiviissä säiliöissä katetuissa, tiivispohjaisissa tiloissa erillään elintarvikkeista. Varastointipaikkojen on oltava allastettuja. Kemikaalien varastointi ja käsittely on järjestettävä siten, ettei kemikaaleja pääse häiriötilanteessakaan viemäriin tai ympäristöön ja etteivät keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit pääse mahdollisessa astioiden vuototilanteessa kosketuksiin toistensa kanssa. Pihalle ja lattialle joutuneet kemikaalit on kerättävä viipymättä talteen ja niiden pääsy ympäristöön tai viemäriin on estettävä. Piha-alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita, polttoaineita tai öljyjä ja koneiden huoltotoimenpiteitä ei saa tehdä laitoksen piha-alueella. Laitoksella tulee olla helposti koko ajan saatavilla öljy- ja polttoainevuotojen varalta imeytysainetta, esimerkiksi turvetta tai imeytysmattoja.

16. Varastojen, säiliöiden, putkistojen, kylmäainetta sisältävien kylmäkompressoreiden rakenteiden ja viemäreiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä.

Melu
17. Laitoksen toiminta tulee järjestää siten, että toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu laitoksen tavanomaisissa käyttötilanteissa ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) melulle altistuvissa kohteissa annettuja ohjearvoja LAeq 55 dB päivällä (klo 7-22) ja LAeq 50 dB yöllä (klo 22-7). Melutason ylittyessä on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä toimiin meluhaitan vähentämiseksi ja tarvittaessa varmistettava melutaso asianmukaisin mittauksin valvontaviranomaisen ohjeiden mukaisesti.

Jätteet ja jätehuolto
18. Toimintaa tulee harjoittaa niin, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteistä ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muuta haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa varastoida jätteitä, vaan ne on toimitettava säännöllisesti asianmukaiseen jätehuoltoon. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja hyödynnettävä ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Jätteet saa luovuttaa vain asianmukaiseen käsittelyyn, joka on hyväksytty jätelain 29 §:n edellyttämällä tavalla. Jätteiden kuljettamisessa tulee aina käyttää asianmukaista, jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksyttyä kuljettajaa.

Jätteet tulee varastoida suljetuissa, tarkoituksenmukaisissa ja helposti puhdistettavissa astioissa tiivispohjaisella alustalla. Biojäte tulee käsitellä ja varastoida niin, että siitä ei aiheudu terveys-, viihtyisyys-, hajuhaittaa ja jäteastiat tulee suojata eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet tulee aina säilyttää tuotantotiloista erillään ja jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava niin, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa desinfioida.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä. Ne on varastoitava tiiviissä, katetussa, lukitussa ja suoja-altaalla varustetussa tilassa ja toimitettava asianmukaisen käsittelyluvan saaneeseen paikkaan vähintään kerran vuodessa. Varastoinnin tai kuljetuksen aikana vaarallisia jätteitä ei saa yhdistellä tai sekoittaa tarpeettomasti keskenään tai muihin jätteisiin. Vaarallisten jätteiden kuljetuksista tai siirroista on laadittava jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, joka on mukana jätteiden siirron aikana ja luovutetaan jätteiden vastaanottajalle ja jota on säilytettävä vähintään kolme vuotta jätteen luovutuksesta. Jätehuolto tulee hoitaa Pyhännän kunnassa voimassa olevien Jokilaaksojen jätelautakunnan 10.12.2015 hyväksymien jätehuoltomääräysten ja jätehuoltomääräysten yleisen osan mukaisesti. Toiminnassa syntyvien kaikkien jätteiden määrästä, laadusta ja toimituspaikoista on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on säilytettävä viiden vuoden ajan ja se on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle. Jätteitä ei saa haudata maahan eikä polttaa.

Luvanhaltijan on omalta osaltaan huolehdittava jätelaissa säädetystä pakkausten tuottajavastuuta koskevista velvoitteista.

Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT
19. Luvanhaltijan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma
20. Jätevesien esikäsittelyjärjestelmästä jätevesiviemäriin johdettavan jäteveden virtaamaa, lämpötilaa ja pH:ta on seurattava jatkuvatoimisella mittauksella. Tiedot seurannan tuloksista on annettava pyydettäessä Siikalatvan Puhdistamo Oy:n käyttöön. Laadittavassa teollisuusjätevesisopimuksessa edellytetyt näytteet esikäsitellystä viemäriin johdettavasta jätevedestä tulee ottaa kerran kuukaudessa jatkuvatoimisella automaattisella näytteenottimella 24 tunnin kokoomanäytteinä virtaamaan suhteutettuna. Näytteenotto on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja mittaukset ja analysointi on tehtävä akkreditoidussa laboratoriossa. Analyysitulokset ja niiden perusteella tehty laskelma jätevesikuormituksesta tulee toimittaa kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle.

21. Tuotantolaitokselle on laadittava yksityiskohtainen kirjallinen tarkkailusuunnitelma, jossa on esitettävä laitoksen käyttötarkkailu; päästötarkkailu; ympäristövaikutusten tarkkailu; mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät ja niiden laadunvarmistus; sekä raportointi ja tarkkailuohjelmat.

Käyttötarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. raaka- ja polttoaineiden kulutuksen, prosessien, varastojen, putkistojen, kylmäkompressoreiden, suoja-altaiden, jätevesien esikäsittelyjärjestelmien, ilmapäästöjen puhdistimien sekä valvonta- ja hälytyslaitteiden toiminnan ja kunnon säännöllinen seuranta ja tarkkailu sekä selvitys esikäsittelyjärjestelmien kapasiteetin riittävyydestä.

Päästö- ja vaikutusten tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. jätevesien esikäsittelyjärjestelmistä viemäriin johdettavan jäteveden virtaaman, lämpötilan ja pH:n jatkuva seuranta, viemäriin johdettavan jäteveden laadun ja kuormituksen säännöllinen tarkkailu, näytteenottotapa ja -tiheys,

näytteenottopaikat ja seurattavat määritykset ja mittaukset. Lisäksi tulee esittää hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden laadun ja määrän seuranta sekä jätteiden seuranta mukaan luettuna muualle kuljetettavan perunan keitinveden määräseuranta.

Tarkkailusuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi **viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua** päätöksen lainvoimaisuudesta. Valvontaviranomainen tekee asiassa tarvittaessa erillisen päätöksen. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

Raportointi

22. Laitoksen toiminnasta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan Ympäristöpalvelut Helmeen kutakin toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat ja aineistot tulee säilyttää vähintään kuusi (6) vuotta. Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla. Valvontaviranomainen liittää toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiseen määräaikaistarkastusten ja säännöllisen valvonnan piiriin.

Vuosiraportin tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:
-laitoksen tuotantotiedot (tn) ja prosessien käyntiajat
-raaka-aineiden, kemikaalien, kylmäaineen ja polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (tn)
-ostetun sähkön ja käyttöveden määrä
-yhteenveto päästöistä viemäriin sisältäen myös pH- ja lämpötilatarkkailun tulokset, selvityksen jätevesivirtaamasta sekä mahdolliset poikkeamat annetuista raja-arvoista
-yhteenveto jäähdytysveden määrästä ja laadusta
-yhteenveto edellisen vuoden jätekirjanpidosta, jossa jätteet on luokiteltava valtioneuvoston asetuksen 179/2012 jäteluettelon mukaisesti sisältäen myös hiekan-, öljyn-, kiintoaineen- ja rasvanerotuskaivojen tyhjennykset ja jätemäärät
-yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä (prosessit, jätevesien esikäsittelyjärjestelmät, rasvan- ja kiintoaineenerottimet ym.)
-muut ympäristönsuojeluun liittyvät mittausraportit ja selvitykset
-tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista (ajankohta, syy, vaikutukset, korjaustoimenpiteet)
-vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa, jotka saattavat vaikuttaa päästöihin

Poikkeukselliset tilanteet

23. Poikkeuksellisista päästöistä sekä häiriötilanteista ja onnettomuuksista, joista voi olla vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Poikkeuksellisista viemäriin johdettavista päästöistä (korkea tai matala pH, korkea lämpötila ja suuri rasvan, kiintoaineen tai orgaanisen aineen pitoisuus) on ilmoitettava viipymättä myös Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle. Lisäksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

24. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen tulee hakea lupa. Toiminnan olennaisesta muutoksesta ja toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee viipymättä ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle viipymättä, jotta voidaan antaa tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisille toimille. Tarvittaessa alueen maaperän puhtaus on varmennettava näytteenotoilla ja tarvittaessa kunnostettava.

25. Toiminnan päätyttyä tuotantolaitosalue tulee saattaa sellaiseen kuntoon, että se toiminnan

päättymisenkään jälkeen ei aiheuta ympäristö- tai terveyshaittaa tai muuta merkittävää maaperän, pohjaveden tai ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Alue on siistittävä ja alueelle ei saa jäädä jätteitä eikä muuta alueelle kuulumatonta tavaraa.

Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen
26. Valvontaviranomainen tekee ensimmäisen säännölliseen valvontaohjelmaan kuuluvan valvontakäynnin Feelia Oy:lle lokakuussa 2021, jolloin tarkastetaan kaikkien lupamääräysten noudattaminen ja niiden täyttyminen. Tarkastusaika sovitaan myöhemmin.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VAKUUS

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen tiedoksisaannin jälkeen lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 25 000 euron suuruinen vakuus Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava omavelkaisena pankkitakauksena, jonka edunsaajana on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta tai pankkitalletuksena. Pankkitalletuksesta tulee toimittaa ympäristöterveyslautakunnalle talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella ympäristöterveyslautakunnan hyväksi. Päätöksen täytäntöönpano ei saa tehdä muutoksenhakua hyödyttömäksi. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota tämän määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

PERUSTELUT

Yleiset perustelut: Kysymyksessä on eläin- ja kasviperäisiä raaka-aineita käyttävä elintarviketuotantolaitos, jonka valmisruokien tuotanto on nykyisin noin 4 300 tonnia vuodessa ja meneillään olevan laajennuksen myötä sen on arvioitu kasvavan noin 6 350 tonniin vuodessa. Maksimituotantomäärä on mahdollista nostaa yli 7 000 tonniin vuodessa. Koska toiminnalla ei ole ennestään ympäristölupaa eikä ilmoituspäätöstä, lupaharkinnan tulee kattaa koko toiminta ja siitä ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit. Toimintaa ei ole sijoitettu kaavoitusten vastaisesti Toiminta sijoittuu Leiviskänkankaan 1-luokan pohjavesialueelle. Toiminnalla ei ennalta arvioiden ole haitallisia vaikutuksia pohjaveteen, koska jäähdytysvedet johdetaan hulevesiverkostoon ja sitä kautta öljyn- ja hiekanerottimien kautta kaavamääräysten mukaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Kaikki jätevedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle tai kuljetetaan muualle käsiteltäväksi. Jätevesien esikäsittelyä varten on olemassa kiintoaineen ja rasvan erotuskaivot. Esikäsittelyä jäteveden orgaanisen aineen vähentämiseksi ei ole vielä käytössä ja perunan keitinvesi, jossa orgaanisen aineen määrä on suurin, viedään nyt muualle käsiteltäväksi. Feelia Oy:llä on parhaillaan teossa teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja siinä tullaan määräämään viemäriin johdettavan jäteveden laadulle ja määrälle raja-arvot, jolloin myös jätevedenpuhdistamon kuormitus on hallitumpaa. Lupamääräyksissä on edellytetty tehokkaiden orgaanisen aineen, kiintoaineen ja rasvan esikäsittelyjärjestelmien käyttöönottoa ja pH:n säätöä välille 6-11 ennen jätevesien viemäriin johtamista. Lisäksi on edellytetty tarkkailusuunnitelman laatimista ja hyväksyttämistä valvontaviranomaisella sekä jätevesien ja jäähdytysvesien laadun ja niiden aiheuttaman kuormituksen tarkkailua. Ympäristötarkastajan käsityksen mukaan harjoitettaessa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja lupamääräyksiä noudattaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön, jätelainsäädännön ja eräistä naapuruussuhteista annetun lain vaatimukset. Ennalta arvioiden toiminta ei aiheuta luvan myöntämisen esteenä olevaa ympäristönsuojelulain 49 §:n tarkoittamaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maan tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huononemista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; tai kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöissä. Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset

ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Luvan hakijalla on toiminnan edellyttämä asiantuntemus ja edellytykset hankkia tarvittaessa lisäasiantuntemusta toimintansa tueksi.

Luvan saaja on velvoitettu tarkkailemaan toimintaansa. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen asemakaavamääräykset.

Toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta koskevat perustelut Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan hyväksyä hakijan esittämästä perustellusta syystä toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Vakuus on määrätty 25 000 euron suuruiseksi. Hakemuksessa esitetty 10 000 euron vakuus on arvioitu liian vähäiseksi, kun huomioidaan laitoksen tuotannon kasvu hakemuksen mukaisena lähes kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Vakuuden suuruutta arvioitaessa tulee huomioida se, että laitos sijaitsee 1-lk pohjavesialueella, joka on Pyhännällä tärkein talousveden lähde. Lisäksi laitoksella ei tällä hetkellä ole käytettävissä riittävän tehokkaita jäteveden esikäsittelytekniikoita, mistä johtuen jätevesiviemäriin kulkeutuu mm orgaanista ainesta siinä määrin, että se saattaa vaarantaa jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n toiminnan. Asetettava vakuus (25 000 euroa) katsotaan riittäväksi, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Laajennuksen toiminnan aloittamisen sallimista lupapäätöstä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan perustella sillä, että luvanhakija on ryhtynyt toimenpiteisiin jätevesikuormituksen vähentämiseksi erottamalla runsaasti orgaanista ainesta sisältävän perunan keitinveden pois ja toimittamalla sen muualle käsiteltäväksi. Näin ollen jäteveden orgaanisen aineen kuormitus on vähentynyt, mutta on silti edelleen korkea. Lisäksi luvanhakija on aloittanut jätevesien esikäsittelyselvitykset asiantuntijoiden kanssa alkuvuonna 2021 ja myös rasvan- ja kiintoaineenerottimien tyhjennysväli on tihennetty tapahtumaan viikoittain aiemman 1 krt/kuukausi sijasta. Luvanhakijalla on parhaillaan tekeillä teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Puhdistamo Oy:n kanssa. Lupamääräyksissä on edellytetty aiempaa tehokkaampaa koko jäteveden esikäsittelyä ennen viemäriin johtamista, mikä omalta osaltaan tulee vähentämään kuormitusta.

Lupamääräysten perustelut, **lupamääräys suluissa**

Määräyksellä varmistetaan laitoksen ja valvontaviranomaisten välinen tiedonkulku. Laitoksen toiminnan ja jäteveden esikäsittelyn valvonta kuuluu ensisijaisesti laitokselle ja sillä on oltava käytöstä vastuussa oleva ja tehtävän edellyttämän pätevyyden omaava, nimetty vastuullinen hoitaja. **(1)**
Määräyksellä ohjataan ympäristönsuojelulain yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin terveydellisen haitan ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. **(2)**
Hakemuksen mukaan perunan keitinvesi viedään muualle käsiteltäväksi suuren kuormittavuutensa takia ja määräys on sen mukainen. **(3)**
Ympäristönsuojeluasetuksen 41 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavat teollisuusjätevedet ja muut pilaavia aineita sisältävät jätevedet on esikäsiteltävä asianmukaisella tavalla. Elintarviketeollisuuden jätevedet sisältävät mm. proteiineja, rasvoja, happoja, emäksiä, suoloja ja säilöntäaineita. Teollisuusjätevedet eivät saa aiheuttaa haittaa viemäriverkostolle, jätevedenpuhdistamolle tai puhdistamolietteen laadulle. **(4-10)**
Asemakaavamääräysten (Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus, hyv. kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) mukaan jätevesien ja lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Lauhdevesien johtaminen jätevesiviemäriin ja sade- ja hulevesien johtaminen öljynerotus- ja hiekanerotuskaivon kautta pohjavesialueen ulkopuolelle on asemakaavamääräysten mukainen. Maastoon johdettavan jäähdytysveden laadun varmistaminen on tarpeen, koska jätevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. **(11)**
Hakemuksen mukaan jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmä otetaan käyttöön viimeistään

15.7.2021. Elintarvikepakkauksen rikkoutumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi orgaanista ainetta, rasvaa, kiintoainetta tai muuta epäpuhtautta sisältävän jäähdytysveden johtamisella jätevesiviemäriin estetään hygieniahaitta, joka seuraa rasvan ja orgaanisen aineen kulkeutumisesta ympäristöön Hulevesiverkostoon saa johtaa vain puhtaita jäähdytysvesiä. **(12)**
Määräyksellä varmistetaan, että raaka-aineiden, tuotteiden ja orgaanisten jätteiden käsittelystä ei aiheutuisi haju- tai viihtyvyyshaittoja. **(13)**
Käytettävät pesuaineet ja kemikaalit on pyrittävä valitsemaan niin, että ne ovat ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomia. Raaka-aineiden, kemikaalien, jätteiden ja vaarallisten jätteiden varastointi ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Nestemäiset kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ne eivät vuototilanteessa pääse maaperään, vesistöön, jätevesiviemäriin tai pohjavesiin tai reagoimaan keskenään. **(14-16)**
Melutason rajoittaminen valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaiselle tasolle ehkäisee toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa naapurustolle. **(17)**
Määräys on annettu asianmukaisen jätehuollon ja jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten noudattamiseksi ja sillä estetään jätteistä terveydelle ja ympäristölle jätteistä aiheutuvia haittoja. Jätteet tulee pitää erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa. Jätteiden ja ongelmajätteiden toimittaminen säännöllisesti asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn on omiaan vähentämään niistä aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja ja -riskejä. Jätelailla määrätään mm. yleisistä huolehtimisvelvoitteista. **(18)**
Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämismahdollisuuksista. Luvan voimassaoloaikana tekniikka voi kehittyä ja luvanhaltija on velvollinen ottamaan lupamääräyksistä huolimatta käyttöön parhaita käyttökelpoisia tekniikoita. **(19)**
Tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset on annettu toiminnan valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi ja järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella valvontaviranomainen voi seurata luvassa annettujen lupamääräysten noudattamista. Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön ja toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. YSL:n 209 § edellyttää, että mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset tehdään pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. YSL:n 62 §:n nojalla ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. **(20-22)**
Määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. **(23)**
Määräykset on annettu toiminnan valvonnan ja seurannan kannalta. **(24)**
Määräys on annettu varmistamaan, että alue saatetaan toiminnan päätyttyä sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle eikä ympäristölle. **(25)**
Määräys on tarpeen oikea-aikaisen ja riittävän valvonnan toteuttamiseksi. **(26)**

YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN

-Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, lupamääräykset 1-2, 4-8, 12, 14-18, 23
-Pyhännän kunta, lupamääräykset 3-12, 20-22
-Pyhännän Vesi Oy, lupamääräykset 3-8, 10-12, 20-22
-Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, lupamääräykset 3-12

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-12, 16-17, 19-20, 22-23, 28, 29a, 34, 39-44, 48-49, 52-53, 58, 62, 64, 66-67, 83, 85, 87, 140-142, 170, 172, 190-191, 199, 205 ja 209 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-7 ja 11-15 § ja Liite 4
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920 ja muutos 90/2000) 17 §
Jätelaki (646/2011) 2-3, 5-6, 8-9, 12-17, 24, 28-29, 31, Luku 6., 72, 91, 100, 118-122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9, 11-12, 20, 22, 25 §
Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset ja jätehuoltomääräysten yleinen osa, 10.12.2015
Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksa 2019 (Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta 18.6.2019 § 16)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO
Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan oltava lupa. Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN
Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla Internet-osoitteissa https://www.haapavesi.fi ja http://www.pyhanta.fi/ Kuulutukset-kohdassa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien.
Päätös: Feelia Oy
Jäljennös päätöksestä: Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pyhännän Vesi Oy, Pyhännän kunta, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy
Ilmoitus päätöksestä: hakemuksesta tiedon saaneet

PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU
Tästä päätöksestä perittävä maksu on **2 100 €.** Maksu määräytyy Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 18.6.2019 § 16 hyväksymän Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksapäätöksen maksutaulukon kohdan ”*Ympäristöluvan edellyttävä toiminta ympäristönsuojelulain (527/2014) 28 §:n nojalla*”, jolloin maksu on vastaavan luvanvaraisen toiminnan lupamaksu. Maksu on määrätty 50 % maksutaulukon mukaista maksua (1 400 €) korkeammaksi maksutaulukon kohdan 9.2 § (Maksun määrääminen poikkeustapauksissa) mukaisesti. Tämä johtuu lupakäsittelyn vaatimasta huomattavan suuresta työajasta, koska hakemus oli puutteellinen ja siihen jouduttiin pyytämään täydennyksiä useita kertoja ja koska hakemus muuttui käsittelyprosessin aikana huomattavasti ja muutosten mukaisia asiakirjoja jouduttiin pyytämään uudelleen toimitettaviksi.

Lisäksi luvan haltijan on maksettava luvan voimassaoloajan kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen ympäristönsuojelulain edellyttämään valvontaohjelmaan perustuva luvanvaraisen toiminnan määräaikaistarkastuksen valvontamaksu. Pohjavesialueella sijaitseva elintarviketuotantolaitos on luokiteltu ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa riskiluokkaan II, jolloin se tarkastetaan vähintään kerran kolmessa vuodessa.

MUUTOKSENHAKU
Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS
Asianumero 1/11.01.00/2021
Päätöspäivä 29.4.2021 § 10, Liite 5
Tiedoksiantopäivä 6.5.2021

VALITUSOSOITUS YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSEEN

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella os. PL 204, 65101 Vaasa (käyntios. Korsholmanpuistikko 43).

VALITUSOIKEUS on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Päätöksen, Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta **29.4.2021 § 10, tiedoksisaantipäivä on 6.5.2021**.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta Vaasan hallinto-oikeuteen os.

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204 (Korsholmanpuistikko 43, 4. krs)
65101 VAASA
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh. vaihde 029 5642611, puh. kirjaamo 029 5642780 faksi 029 5642760
Aukioloaika: ma-pe 8:00-16:15

Valitusaika päättyy 7.6.2021.

Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle **osoitettavassa ja toimitettavassa** valituskirjelmässä on ilmoitettava:
- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi

- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:
- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on saatu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä **valituskirjelmään valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 260 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeudenkäyntiviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.